

Informe sobre
consum problemàtic i
conseqüències:
**CONSUM DE
FÀRMACS AMB
POTENCIAL
D'ABÚS**

Any
2020

**Canal Salut
> Drogues**
Drogues.gencat

Salut/Agència de Salut Pública de Catalunya

S/Sistema de
Salut de Catalunya

 Generalitat
de Catalunya

Alguns drets reservats

© 2021, Generalitat de Catalunya.
Departament de Salut.
Agència de Salut Pública de Catalunya
Sub-direcció General de Drogodependències

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 4.0 Internacional.

La llicència es pot consultar a la [pàgina web de Creative Commons](#).

Edita:

Agència de Salut Pública de Catalunya
Sub-direcció General de Drogodependències

Primera edició:

Barcelona, Agost de 2021.

Assessorament lingüístic:

Secció de Planificació Lingüística del Departament de Salut

Disseny gràfic:

Sub-direcció General de Drogodependències

Disseny de plantilla accessible 1.03:

Oficina de Comunicació. Identitat Corporativa.

Sumari

Introducció.....	5
Glossari de sigles.....	6
1. Consum de fàrmacs.....	7
1.1 Evolució del consum de fàrmacs (2014-2020).....	8
2. Consum de fàrmacs opioïdes.....	11
2.1 Evolució del consum de fàrmacs opioïdes (2014-2020).....	11
2.2 Consum de fàrmacs opioïdes en funció del sexe.....	16
2.3 Consum de tramadol i fentanil en funció del sexe i del grup d'edat.....	17
3. Consum de fàrmacs ansiolítics.....	21
3.1 Evolució del consum de fàrmacs ansiolítics (2014-2020).....	21
3.2 Consum de fàrmacs ansiolítics en funció del sexe.....	24
3.3 Consum de lorazepam, alprazolam i diazepam en funció del sexe i del grup d'edat.....	25
4. Consum de fàrmacs hipnòtics.....	29
4.1 Evolució del consum de fàrmacs hipnòtics (2014-2020).....	29
4.2 Consum de fàrmacs hipnòtics en funció del sexe.....	32
4.3 Consum de lormetazepam i zolpidem en funció del sexe i del grup d'edat.....	33
5. Consum de fàrmacs antidepressius.....	37
5.1 Evolució del consum de fàrmacs antidepressius (2014-2020).....	37
5.2 Consum de fàrmacs antidepressius en funció del sexe.....	40
5.3 Consum de sertralina, citalopram, venlafaxina i duloxetina en funció del sexe i del grup d'edat.....	41
6. Consum de fàrmacs analgèsics usats per al dolor neuropàtic i l'epilèpsia.....	47
6.1 Evolució del consum de fàrmacs analgèsics usats per al dolor neuropàtic i l'epilèpsia (2014-2020).....	47
6.2 Consum d'analgèsics usats per al dolor neuropàtic i l'epilèpsia en funció del sexe.....	49

6.3	Consum de pregabalina i gabapentina en funció del sexe i del grup d'edat.....	49
7.	Consum de fàrmacs estimulants del sistema nerviós central	53
7.1	Evolució del consum de fàrmacs estimulants del sistema nerviós central (2014-2020).....	53
7.2	Consum de fàrmacs estimulants del sistema nerviós central en funció del sexe	55
7.3	Consum de metilfenidat en funció del sexe i del grup d'edat.....	56

Introducció

En aquest informe es descriu i s'analitza, en funció del sexe i del grup d'edat, el consum d'una sèrie de fàrmacs que necessiten la prescripció del personal mèdic i dels quals potencialment es pot fer un ús abusiu o un mal ús, i se n'avaluen les tendències corresponents. Els fàrmacs inclosos són dels grups següents: opioides, ansiolítics, hipnòtics, antidepressius, analgèsics usats per al dolor neuropàtic i l'epilèpsia i estimulants del sistema nerviós central (SNC).

Per elaborar aquest informe, s'ha treballat amb les dades poblacionals de dispensació de fàrmacs obtingudes a través del Sistema Integrat d'Informació de Salut (SIIS), a partir de les dades de la recepta electrònica, que inclou les receptes de fàrmacs prescrits al sistema sanitari públic i dispensats a les farmàcies. No inclou, per tant, les receptes de fàrmacs prescrits per facultatius de l'àmbit privat.

Les variables clau per monitorar el consum de fàrmacs amb potencial d'abús són: la dosi diària definida (DDD) dispensada durant l'any, que és la dosi mitjana suposada d'un fàrmac i correspon a la dosi de manteniment d'un fàrmac per a la indicació clínica principal; i la dosi per habitant i dia (DHD), que és el nombre mitjà de persones tractades diàriament amb un fàrmac a la dosi estàndard (DDD) per cada 1.000 habitants.

Tal com es pot veure en el següent apartat, el 2020, s'han revisat i ampliat els grups i els fàrmacs monitorats. Tot i que els fàrmacs antidepressius no tenen un potencial d'abús, atesa la crisi sanitària de la COVID-19 es va creure oportú de començar a monitorar-los.

Glossari de sigles

DDD	Dosi diària definida
DDO	Dispensació directa observada
DHD	Dosis per 1.000 habitants i dia
SNC	Sistema nerviós central

Consum de fàrmacs

1

En aquest apartat es mostra l'evolució al llarg dels anys en el consum de determinats fàrmacs en funció dels grups als quals pertanyen: opioides, ansiolítics, hipnòtics, antidepressius, analgèsics usats per al dolor neuropàtic i l'epilèpsia i estimulants del sistema nerviós central (SNC).

A continuació figura el llistat de fàrmacs inclosos en cada grup (en vermell, els inclosos per primera vegada en el monitoratge).

Opioides	Ansiolítics	Hipnòtics	Antidepressius	Analgèsics*	Estimulants del SNC
Morfina	Diazepam	Zolpidem	Trazodona	Pregabalina	Metilfenidat
Oxicodona	Clorazepat potàssic	Triazolam	Mirtazapina	Gabapentina	Modafinil
Petidina	Lorazepam	Lormetazepam	Citalopram	Baclofèn	Lisdeamfetamina
Fentanil	Alprazolam	Zopiclona	Escitalopram		Atomoxetina
Tramadol	Bromazepam	Flurazepam	Fluoxetina		
Tapentadol	Clobazepam	Midazolam	Sertralina		
Metadona	Ketazolam	Loprazolam	Paroxetina		
Codeïna	Hidroxizina	Estazolam	Amitriptilina		
Codeïna combinació: Amb paracetamol	Clotiazepam	Brotizolam	Clomipramina		
Amb acetilsalicílic	Clordiazepòxid	Quazepam	Imipramina		
Amb ibuprofèn		Clometiazol	Duloxetina		
Dihidrocodeïna		Clonazepam	Venlafaxina		
Hidromorfona		Fenobarbital			
Buprenorfina					

*Usats per al dolor neuropàtic i l'epilèpsia

1.1 Evolució del consum de fàrmacs (2014-2020)

A la taula 1 i 2 es mostra el nombre de DDD i DHD dispensades des de l'any 2014 fins al 2020 per a cadascun dels grups de fàrmacs.

Taula 1. Dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús: nombre de DDD dispensades

Grup	DDD 2014	DDD 2015	DDD 2016	DDD 2017	DDD 2018	DDD 2019	DDD 2020
Opioides	22.499.275	24.543.148	26.395.589	28.270.801	29.180.061	30.244.037	30.432.441
Ansiolítics	157.916.591	155.497.372	152.572.250	148.478.998	147.162.981	146.763.167	151.106.321
Hipnòtics	85.444.290	84.251.094	82.534.811	81.931.231	81.323.242	81.704.481	83.101.546
Antidepressius	198.752.544	199.428.347	200.373.831	202.229.907	205.830.216	214.307.557	222.250.441
Analgèsics usats per al dolor neuropàtic i l'epilèpsia	17.341.895	17.909.990	18.396.170	18.887.214	19.325.071	20.152.502	20.904.732
Estimulants del SNC	8.791.108	8.855.921	8.752.291	8.633.572	8.681.946	8.822.220	8.555.658

DDD: dosi diària definida.

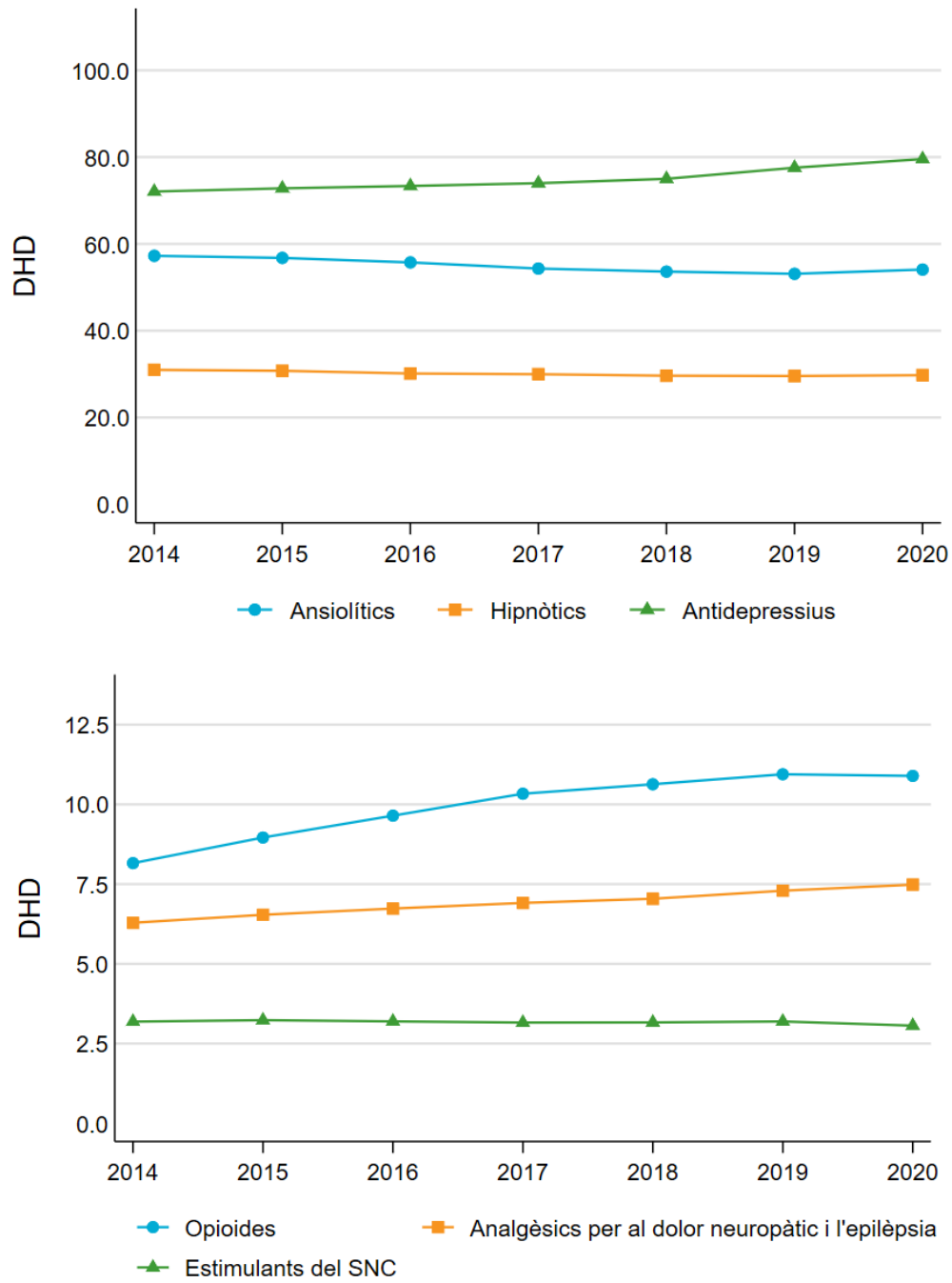
Taula 2. Dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús: nombre de DHD dispensades

Grup	DHD 2014	DHD 2015	DHD 2016	DHD 2017	DHD 2018	DHD 2019	DHD 2020
Opioides	8,1576	8,9610	9,6462	10,3347	10,6326	10,9452	10,8934
Ansiolítics	57,2564	56,7741	55,7350	54,3236	53,6229	53,1132	54,0891
Hipnòtics	30,9798	30,7612	30,1407	29,9760	29,6324	29,5686	29,7465
Antidepressius	72,0624	72,8139	73,3547	73,9893	75,0000	77,5573	79,5555
Analgèsics usats per al dolor neuropàtic i l'epilèpsia	6,2877	6,5392	6,7346	6,9102	7,0416	7,2931	7,4829
Estimulants del SNC	3,1874	3,2334	3,1957	3,1587	3,1635	3,1927	3,0625

DHD: dosi per habitant i dia.

A la figura 1 es mostra l'evolució anual de la dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús. S'observa que els valors de la DHD augmenten al llarg dels anys en el cas dels antidepressius, els fàrmacs opioides i els fàrmacs analgèsics per al dolor neuropàtic i l'epilèpsia. Els valors de la resta dels grups s'han mantingut força estables en el període analitzat, tret del grup dels ansiolítics, que presenta una tendència a la baixa que s'ha vist frenada l'any 2020.

Figura 1. Evolució anual de la dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús: DHD

Consum de fàrmacs opioides

2

En aquest apartat es mostren les dades de consum de diferents fàrmacs opioides amb efecte analgèsic que alleugereren el dolor, ja sigui dolor postoperatori, dolor agut, dolor crònic no oncològic i dolor oncològic. Els fàrmacs opioides es poden dividir en dos grans grups en funció de la seva intensitat analgèsica: els opioides febles, per al cas del dolor moderat – inclouen el tramadol, la codeïna sola o amb combinació de paracetamol, àcid acetilsalicílic o ibuprofèn, i la dihidrocodeïna– i els opioides forts, usats en cas de dolor intens –inclouen la morfina, la buprenorfina, el fentanil, la metadona (no s’hi inclou la fórmula magistral), l’oxicodona, el tapentadol, la hidromorfona i la petidina.

Primer de tot, s’hi mostra l’evolució del consum dels diferents fàrmacs opioides al llarg dels anys i el seu consum en funció del sexe i de l’edat.

2.1 Evolució del consum de fàrmacs opioides (2014-2020)

A les dues taules següents (taula 3 i 4) se’n mostra el nombre de DDD i DHD dispensades des de l’any 2014 fins al 2020.

Si es té en compte la classificació dels fàrmacs en opioides febles i forts, es pot veure que el consum dels febles és lleugerament superior al dels opioides forts, i que presenten l’any 2020 un valor de DHD de 6,4 i de 4,5, respectivament. A la figura 2 es pot veure que el consum dels opioides febles ha tingut un creixement sostingut des de l’any 2014, concretament del 37,2%, i l’any 2020 és l’únic de la sèrie històrica on el seu consum ha estat inferior al de l’any anterior. En canvi, el consum dels opioides forts ha sofert un augment tots els anys, però menys intens que el dels febles, amb un creixement del 28,7% l’any 2020 respecte del 2014.

Analitzant l'evolució del consum dels diferents fàrmacs opioides, a la figura 3 s'observa que el consum de tramadol ha augmentat de manera considerable els darrers anys, i el 2020 és l'únic any on no ha augmentat. L'any 2014 el seu consum presenta valors propers a 4 persones tractades amb una DHD per cada 1.000 habitants i l'any 2020 valors propers a 6. Respecte al consum de fentanil, amb elevadíssimes taxes de consum i de sobredosis als Estats Units, també ha augmentat durant els darrers anys, però amb menys intensitat que el tramadol, i amb una tendència a l'estabilització. L'any 2014 n'hi ha valors de DHD propers a 2 i l'any 2020, valors propers a 3. El consum de tapentadol s'ha triplicat els darrers anys passant d'una DHD de 0,17 el 2014 a una de 0,54 el 2020. Tot i que presenta DHD molt inferiors a les del tramadol i del fentanil, cal seguir monitorant-ne el consum per observar si segueix tenint una tendència a l'alça durant els següents anys.

Taula 3. Dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús: opioides, nombre DDD dispensades

Fàrmac	DDD 2014	DDD 2015	DDD 2016	DDD 2017	DDD 2018	DDD 2019	DDD 2020
Opioides forts	9.592.798	10.349.690	10.968.148	11.502.671	11.645.130	11.857.906	12.492.063
Morfina	453.459	497.136	514.421	570.762	575.219	565.623	594.786
Oxicodona*	879.774	924.237	976.945	1.040.354	1.021.458	1.003.355	992.922
Petidina	4.125	4.747	5.388	4.552	2.205	3.189	3.902
Fentanil	5.904.606	6.320.587	6.743.041	7.101.137	7.209.203	7.343.410	7.517.984
Tapentadol	481.988	735.173	914.145	1.068.986	1.260.189	1.411.860	1.516.710
Metadona	50.791	60.098	67.163	72.790	77.791	92.734	94.459
Hidromorfona	168.529	137.210	118.242	98.338	86.719	79.842	81.226
Buprenorfina	1.649.525	1.670.502	1.628.802	1.545.752	1.412.346	1.357.892	1.690.075
Opioides febles	12.906.476	14.193.458	15.427.441	16.768.130	17.534.931	18.386.131	17.940.378
Tramadol*	11.790.547	13.061.254	14.360.142	15.513.569	16.102.292	17.038.937	16.950.649
Codeïna	33.919	32.149	28.990	32.108	34.486	36.641	37.404
Codeïna amb combinació*	1.081.998	1.100.031	1.038.297	1.222.453	1.398.057	1.310.529	952.319
Dihidrocodeïna	12	24	12	0	96	24	6

DDD: dosi diària definida.

Taula 4. Dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús: opioides per DHD

Fàrmac	DHD 2014	DHD 2015	DHD 2016	DHD 2017	DHD 2018	DHD 2019	DHD 2020
Opioides forts	3,478094	3,778808	4,012726	4,199809	4,243228	4,291344	4,471587
Morfina	0,164412	0,181511	0,187810	0,208823	0,209597	0,204697	0,212906
Oxicodona*	0,318983	0,337451	0,356672	0,380632	0,372197	0,363111	0,355420
Petidina	0,001496	0,001733	0,001967	0,001665	0,000803	0,001154	0,001397
Fentanil	2,140853	2,307730	2,468556	2,590976	2,626875	2,657560	2,691094
Tapentadol	0,174756	0,268421	0,333744	0,391107	0,459185	0,510948	0,542913
Metadona	0,018416	0,021943	0,024521	0,026632	0,028345	0,033560	0,033812
Hidromorfona	0,061104	0,050097	0,043169	0,035979	0,031598	0,028894	0,029075
Buprenorfina	0,598074	0,609922	0,596287	0,563995	0,514628	0,491417	0,604969
Opioides febles	4,679545	5,182219	5,633431	6,134913	6,389342	6,653891	6,421834
Tramadol*	4,274939	4,768836	5,242733	5,675910	5,867320	6,166345	6,067556
Codeïna	0,012298	0,011738	0,010584	0,011747	0,012566	0,013260	0,013389
Codeïna amb combinació*	0,392304	0,401636	0,380110	0,447256	0,509421	0,474277	0,340887
Dihidrocodeïna	0,000004	0,000009	0,000004	0,000000	0,000035	0,000009	0,000002

DHD: dosi per habitant i dia.

*Oxicodona: (oxicodona) + (oxicodona i naloxona)

*Tramadol: (tramadol) + (tramadol i paracetamol) + (tramadol i dexketoprofèn)

*Codeïna amb combinació: (codeïna i paracetamol) + (codeïna i àcid acetilsalílic) + (codeïnal i ibuprofèn)

Figura 2. Evolució anual de la dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús: opioides forts i febles per DHD

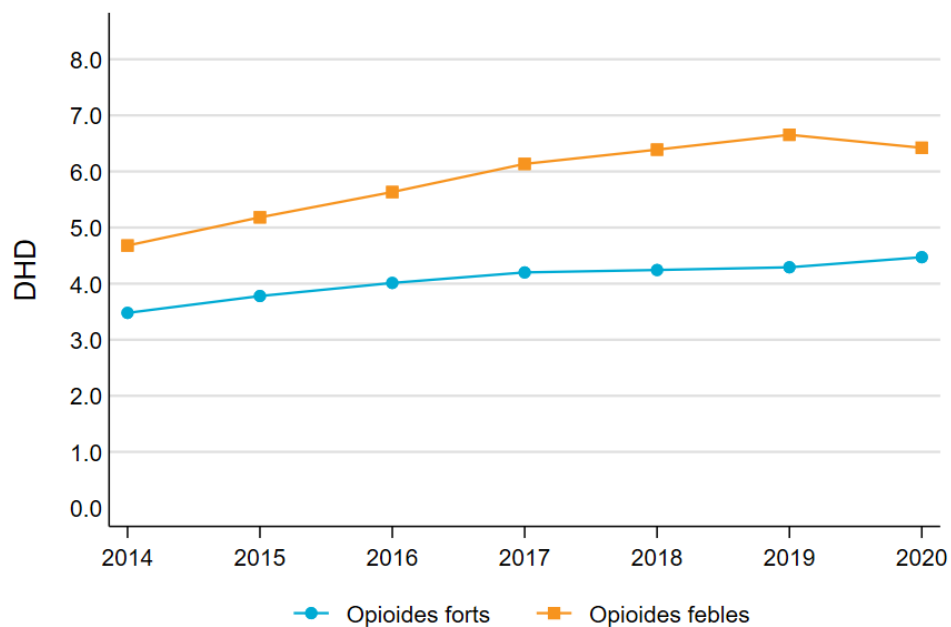

Figura 3. Evolució anual de la dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús: opioides per DHD

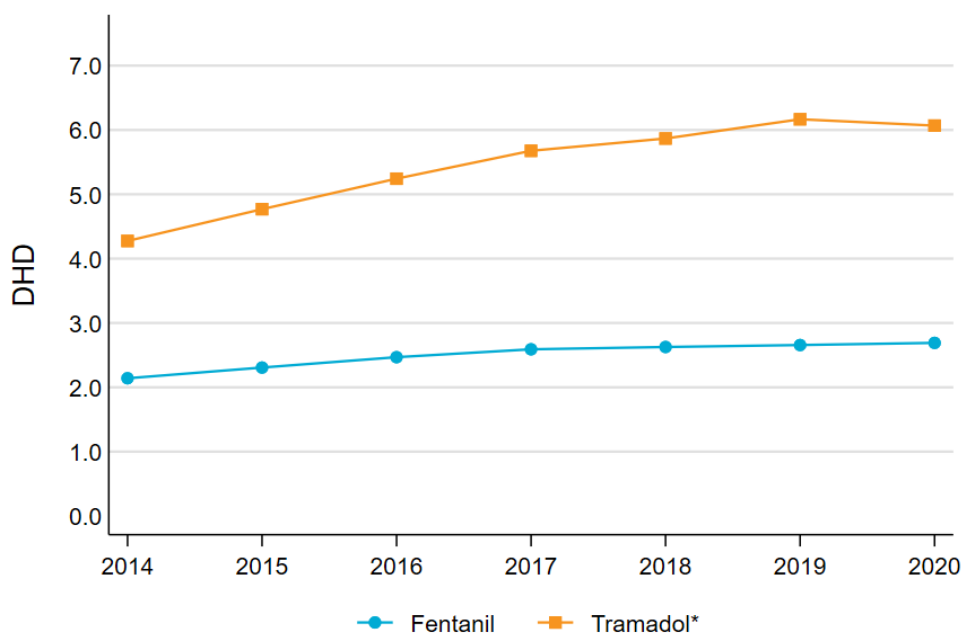
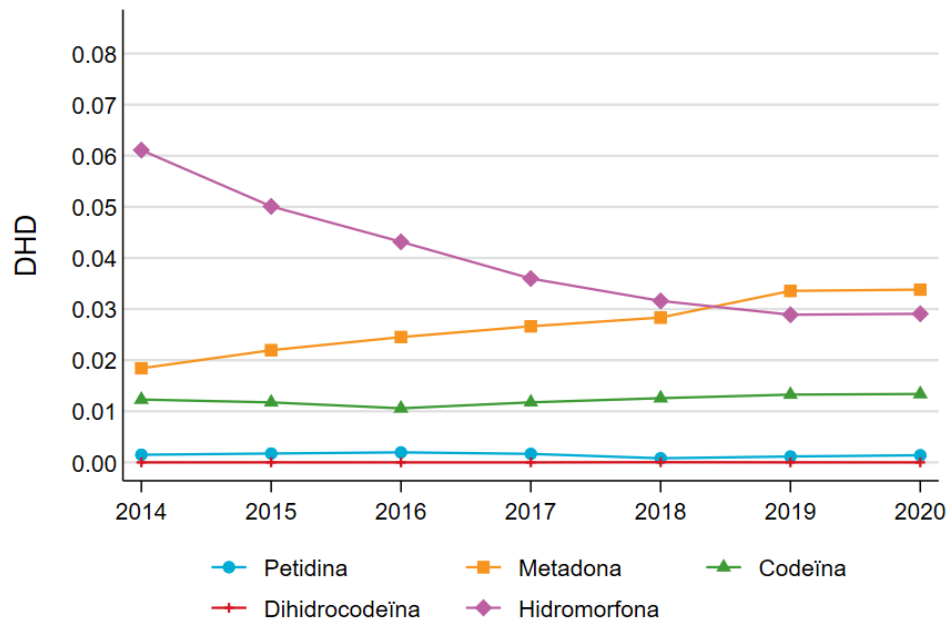
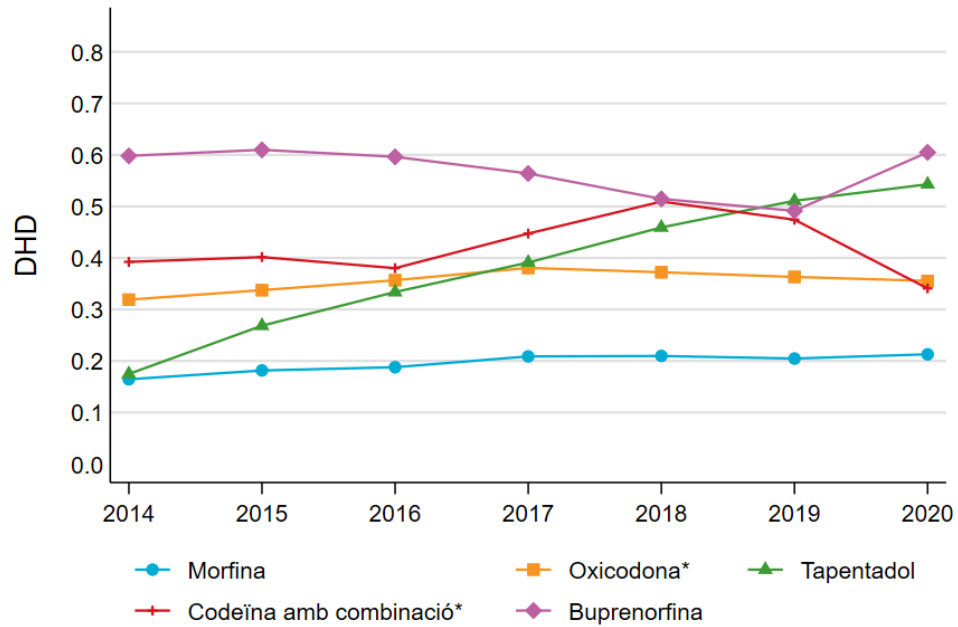

Figura 3. Evolució anual de la dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús: opioides per DHD

*Oxicodona: (oxicodona) + (oxicodona i naloxona)

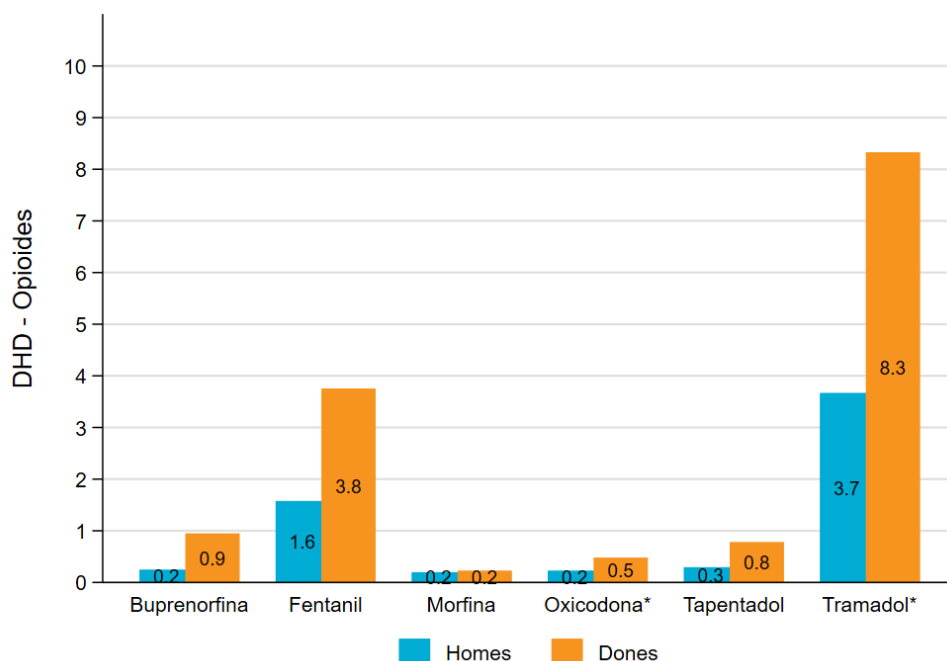
*Tramadol: (tramadol) + (tramadol i paracetamol) + (tramadol i dexketoprofèn)

*Codeïna amb combinació: (codeïna i paracetamol) + (codeïna i àcid acetilsalicílic) + (codeïna i ibuprofèn)

2.2 Consum de fàrmacs opioides en funció del sexe

Quan s'analitza el consum de fàrmacs opioides en funció del sexe, s'observa que el seu consum és fortament prevalent per a les dones. A la figura 4 s'observa que, en la majoria dels fàrmacs, el valor de la DHD per a les dones és més de dues vegades superior que el dels homes, excepte en el cas de la morfina, on en tots dos grups n'hi ha el mateix valor de consum. Es vol destacar que el consum de tramadol en el cas de les dones té un valor de DHD de 8,3, i en els homes, de 3,7; i el del fentanil, que en les dones presenta el valor de la DHD de 3,8, en els homes és de l'1,6.

Figura 4. Dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús en funció del sexe: opioides per DHD. Any 2020

*Oxycodona: (oxycodona) + (oxycodona i naloxona)

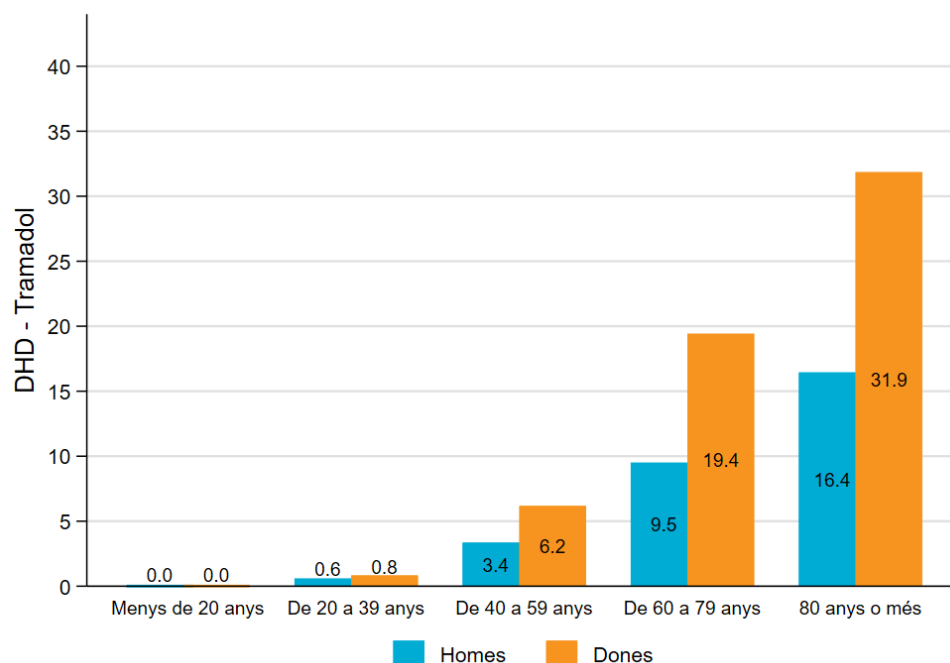
*Tramadol: (tramadol) + (tramadol i paracetamol) + (tramadol i dexketoprofèn)

2.3 Consum de tramadol i fentanil en funció del sexe i del grup d'edat

Tot seguit, s'analitza el consum dels fàrmacs que presenten valors de DHD més elevats, en concret del tramadol i el fentanil, en funció del sexe i del grup d'edat.

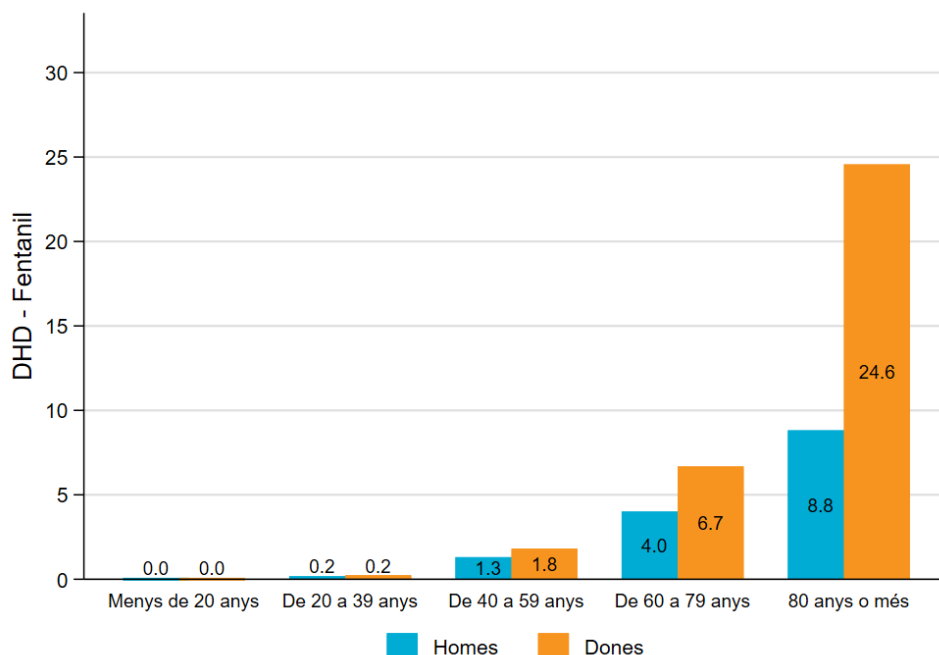
En el cas del tramadol (figura 5), es pot observar que el seu consum augmenta a mesura que augmenta l'edat i que respecte a les dones n'hi ha valors de DHD superiors als dels homes, sobre tot a partir dels 40 anys. Concretament, el consum en el grup de 40 a 59 anys presenta valors de 6,2 en dones respecte a 3,4 en homes; el grup de 60 a 79 anys, valors de 19,4 vs. 9,5; i el grup de persones de 80 anys o més, 31,9 en dones i 16,4 en homes.

Figura 5. Dispensació de tramadol en funció del sexe i del grups d'edat per DHD. Any 2020

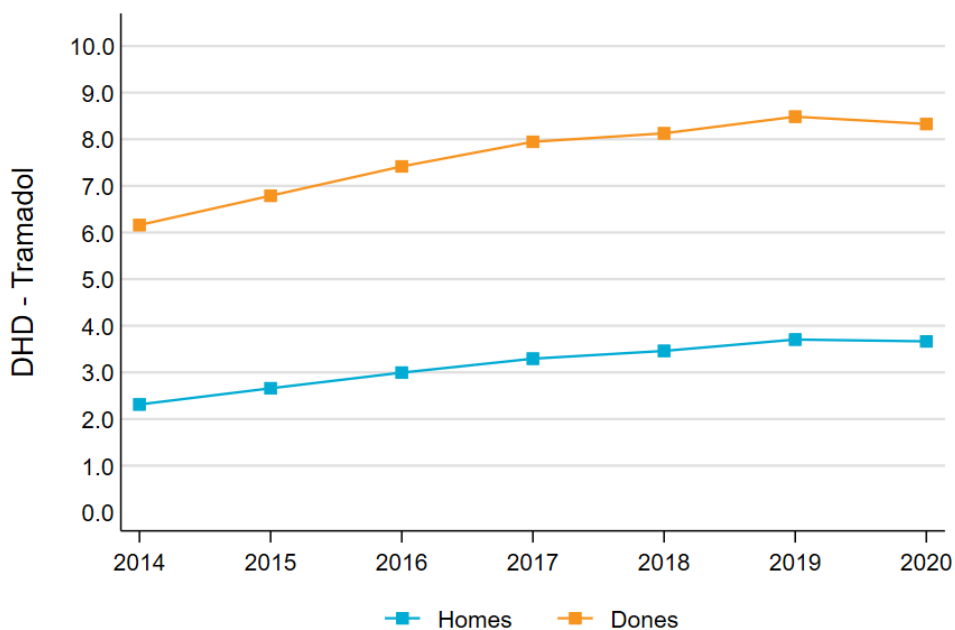
Respecte al consum de fentanil (figura 6), també s'observa que el valor de la DHD augmenta a mesura que augmenta l'edat de les persones. Igual que en el cas del tramadol, les dones presenten valors de DHD superiors als dels homes en el grup d'edat a partir de 40 anys, i aquesta diferència augmenta a mesura que augmenta l'edat. En el grup de 40 a 59 anys es presenten valors d'1,8 en les dones respecte a 1,3 en els homes; en el grup de 60 a 79 anys, de 6,7 en comparació a 4,0; i en el grup de persones de 80 anys o més, de 24,6 en les dones i de 8,8 en els homes, i aquests valors són quasi tres vegades més elevats.

Figura 6. Dispensació de fentanil en funció del sexe i del grup d'edat per DHD. Any 2020

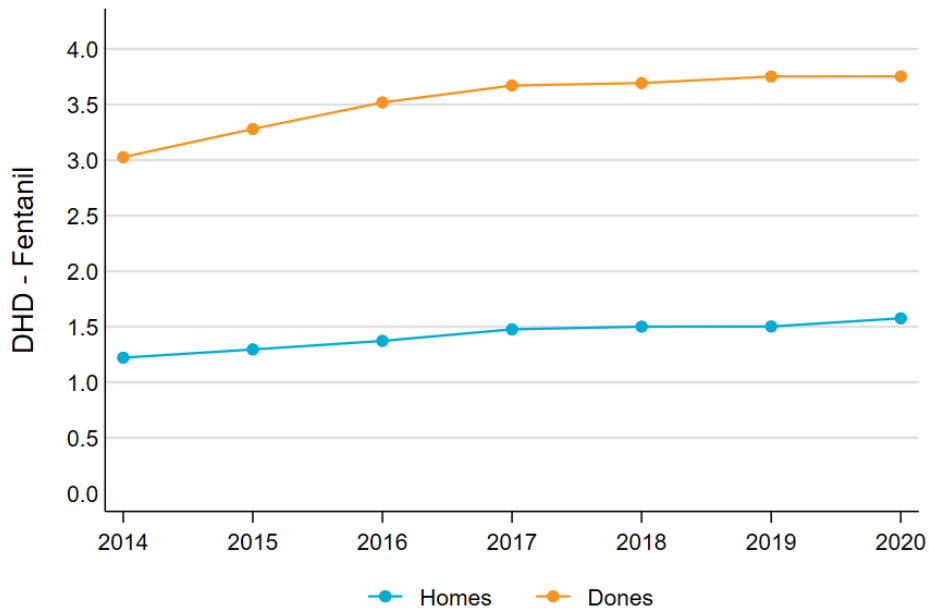
Si es mira l'evolució dels valors de consum del tramadol en funció del sexe (figura 7), es pot veure que les DHD han anat augmentant any rere any des del 2014 fins al 2020 (en què sembla que s'estabilitzen) i que aquest augment és lleugerament superior en el cas de les dones.

Figura 7. Evolució anual de la dispensació de tramadol en funció del sexe per DHD

A la figura 8 es presenta l'evolució dels valors de consum del fentanil en funció del sexe i es pot veure que el consum ha anat augmentant des de l'any 2014 fins al 2020, en què en les dones es presenta un increment del consum més elevat i en els homes se n'ha estabilitzat el consum des del 2017.

Figura 8. Evolució anual de la dispensació de fentanil en funció del sexe per DHD

Consum de fàrmacs ansiolítics

3

Els fàrmacs ansiolítics són substàncies psicotròpiques que tenen una acció depressora del sistema nerviós central i que disminueixen o eliminen els símptomes de l'ansietat sense produir sedació o son.

A continuació, es presenten les dades de consum dels diferents fàrmacs ansiolítics que s'han monitorat (figura 9), com ara el diazepam, lorazepam i alprazolam, entre d'altres, per analitzar les dades evolutives del seu consum al llarg dels anys i poder també analitzar-ne les diferències en funció del sexe i de l'edat.

3.1 Evolució del consum de fàrmacs ansiolítics (2014-2020)

A les taules 5 i 6, se'n mostra el nombre de DDD i DHD dispensades des de l'any 2014 fins a l'any 2020.

Pel que fa a l'evolució del consum dels diferents fàrmacs ansiolítics analitzats, es pot observar que, en general, els valors de les DDD i DHD (figura 9) han disminuït al llarg dels anys, excepte en el cas del diazepam i el clobazam en què s'han mantingut estables. L'any 2020 sembla que hi hagi un repunt en el consum d'aquests fàrmacs. Cal monitorar si aquesta tendència es manté a l'alça o si en els propers anys en disminueix el consum.

Taula 5. Dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús: ansiolítics per DDD dispensades

Fàrmacs	DDD 2014	DDD 2015	DDD 2016	DDD 2017	DDD 2018	DDD 2019	DDD 2020
Diazepam	25.397.517	25.617.803	25.634.576	24.756.389	25.790.832	25.845.691	27.085.572
Clorazepat potàssic	6.381.256	5.994.359	5.622.064	5.339.883	5.026.944	4.867.594	4.873.412
Lorazepam	55.515.092	55.105.864	54.390.810	54.022.528	53.061.114	52.901.274	54.093.366
Alprazolam	37.620.560	35.893.718	34.437.575	33.174.153	32.339.192	31.500.873	32.305.723
Bromazepam	1.830.777	1.703.312	1.587.410	1.483.278	1.403.520	1.370.960	1.390.286
Clobazam	1.033.630	1.045.870	1.039.540	1.053.730	1.033.510	1.030.270	1.057.190
Ketazolam	1.475.640	1.365.210	1.354.545	1.307.690	1.231.165	1.187.080	1.151.475
Hidroxizina	1.830.777	1.703.312	1.587.410	1.483.278	1.403.520	1.370.960	1.390.286
Clotiazepam	151.890	147.780	141.585	139.950	127.215	7.380	45
Clordiazepòxid	20	0	0	0	0	5	15

DDD: dosi diària definida.

Taula 6. Dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús: ansiolítics per DHD

Fàrmacs	DHD 2014	DHD 2015	DHD 2016	DHD 2017	DHD 2018	DHD 2019	DHD 2020
Diazepam	9,208464	9,353397	9,358907	9,057557	9,397610	9,353485	9,695394
Clorazepat potàssic	2,313674	2,188619	2,052555	1,953689	1,831707	1,761569	1,744458
Lorazepam	20,128295	20,119877	19,857498	19,765085	19,334299	19,144827	19,362948
Alprazolam	13,640214	13,105269	12,572787	12,137343	11,783688	11,400080	11,563969
Bromazepam	0,663791	0,621901	0,581134	0,542683	0,511412	0,496147	0,497659
Clobazam	0,374767	0,381861	0,380565	0,385526	0,376588	0,372852	0,378426
Ketazolam	0,535028	0,498456	0,495885	0,478441	0,448609	0,429601	0,412175
Hidroxizina	0,636439	0,652255	0,590555	0,510129	0,495068	0,474473	0,427301
Clotiazepam	0,055071	0,053956	0,051833	0,051203	0,046354	0,002671	0,000016
Clordiazepòxid	0,000007	0,000000	0,000000	0,000000	0,000000	0,000002	0,000005

DHD: dosi per habitant i dia.

Figura 9. Evolució anual de la dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús: ansiolítics per DHD

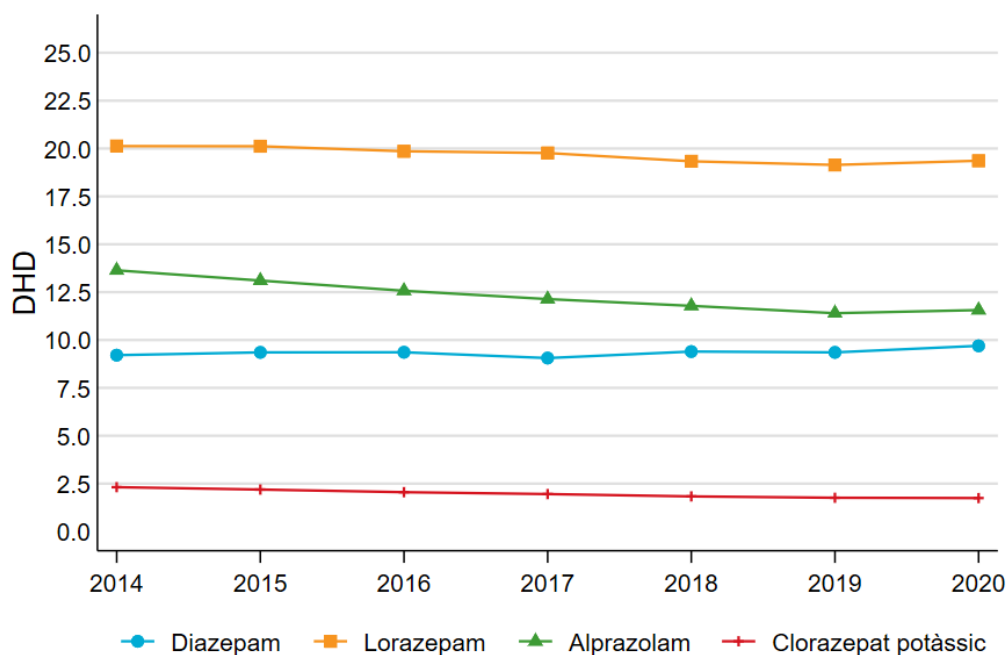
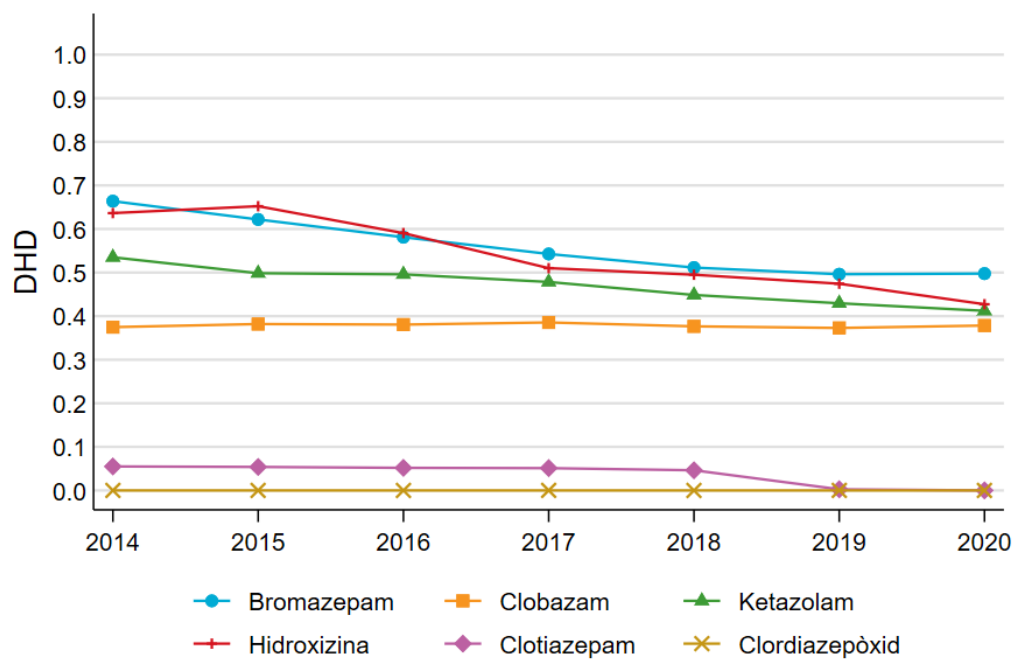

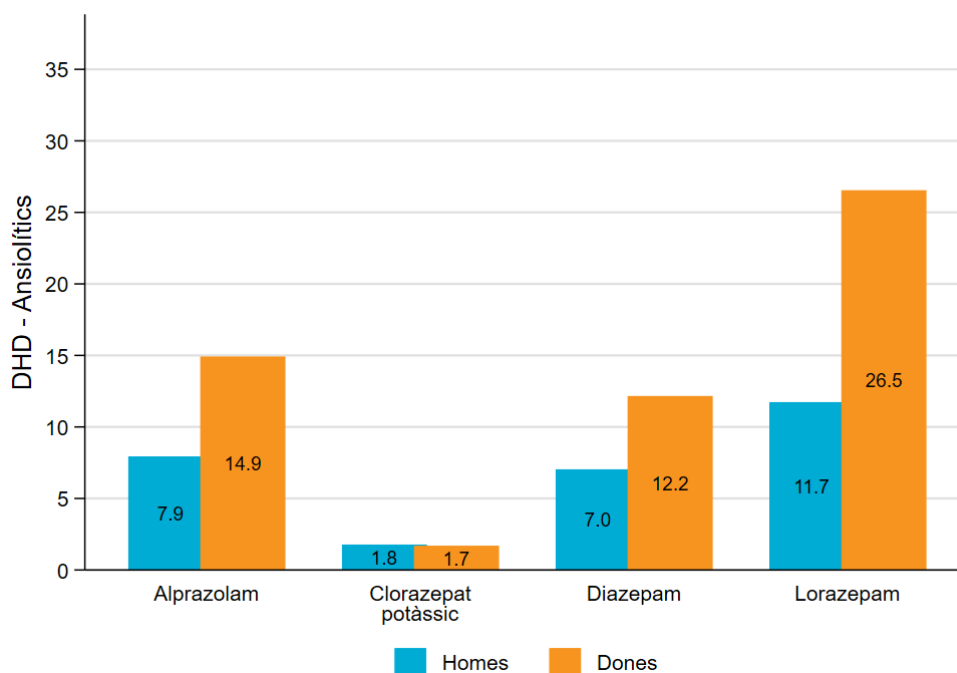
Figura 9 (cont.). Evolució anual de la dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús: ansiolítics per DHD

3.2 Consum de fàrmacs ansiolítics en funció del sexe

A l'analitzar el consum dels fàrmacs ansiolítics en funció del sexe, s'observa que, en la majoria de fàrmacs, el consum és molt més freqüent en el cas de les dones que en els homes. A la figura 10 s'observa que el lorazepam és el fàrmac amb els valors més elevats de DHD dels analitzats, i en el cas de les dones els seus valors de consum són més de dues vegades superiors als dels homes (26,5 vs. 11,7). En el cas de l'alprazolam i diazepam, el consum també és més elevat en el grup de les dones, tot i que la ràtio entre dones i homes és inferior a la del lorazepam. En canvi, en el cas del clorazepat potàssic els valors de la DHD són força similars en ambdós grups.

Figura 10. Dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús en funció del sexe: ansiolítics per DHD. Any 2020

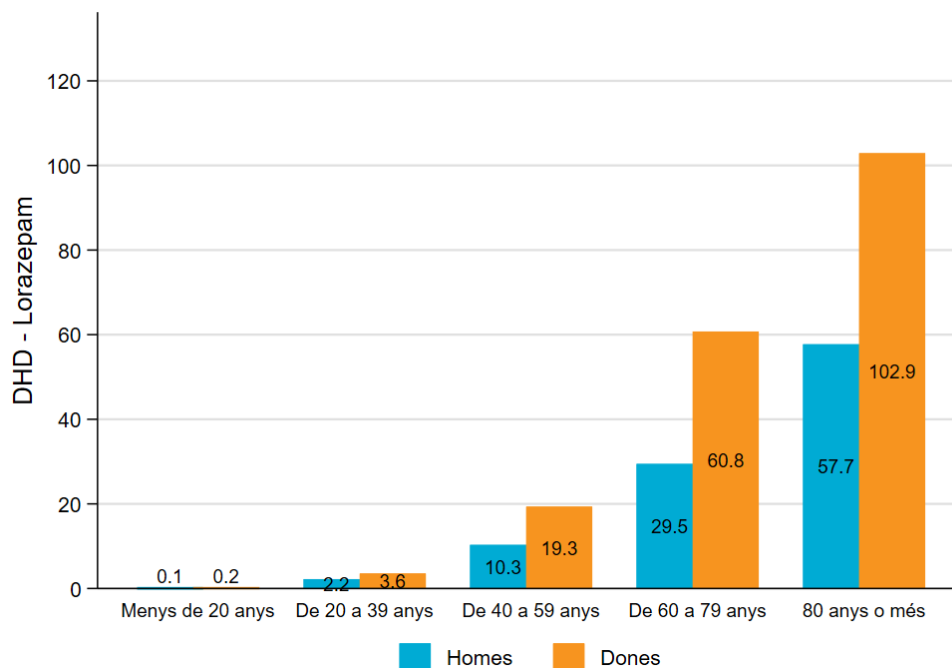

3.3 Consum de lorazepam, alprazolam i diazepam en funció del sexe i del grup d'edat

En aquest subapartat, s'analitza el consum dels fàrmacs ansiolítics que presenten valors de DHD més alts, en concret del lorazepam, alprazolam i diazepam, en funció del sexe i del grup d'edat.

En el cas del lorazepam (figura 11), s'observa que els valors de DHD són superiors en el cas de les dones per a tots els grups d'edat, i aquesta diferència és molt més acusada en els grups d'edat a partir dels 40 anys, en què la ràtio de consum de les dones respecte a la dels homes és propera a 2. En el grup de 40 a 59 anys, els valors de DHD de les dones i dels homes són de 19,3 vs. 10,3; en el de 60 a 79 anys, de 60,8 comparat amb 29,5; i en el grup de 80 anys o més, de 102,9 vs. 57,7.

Figura 11. Dispensació de lorazepam en funció del sexe i del grup d'edat per DHD. Any 2020

En canvi, tant l'alprazolam com el diazepam (figura 12 i 13) tenen una distribució en funció del sexe i de l'edat diferent de la del lorazepam. Les dones en fan més consum que els homes en tots els grups d'edat, però, si es compara amb el lorazepam, aquests fàrmacs els consumeixen més els joves (entre 20 i 39 anys). Una altra diferència respecte al lorazepam és que el grup d'edat de 60 a 79 anys és el que registra DHD més elevades, i aquests són valors força inferiors en el grup de persones de 80 anys o més.

Figura 12. Dispensació d'alprazolam en funció del sexe i del grup d'edat per DHD. Any 2020

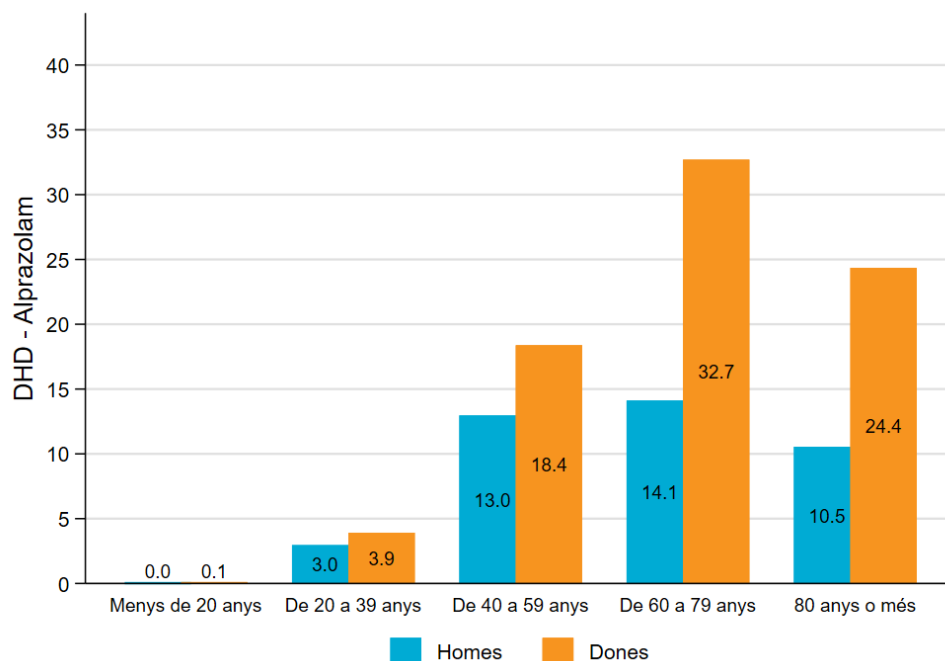
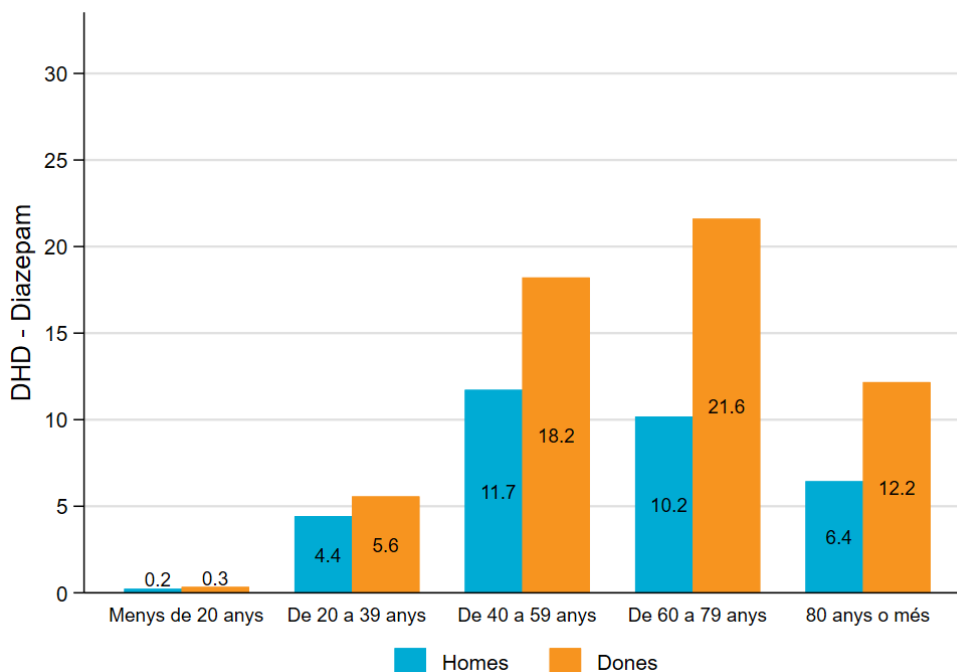
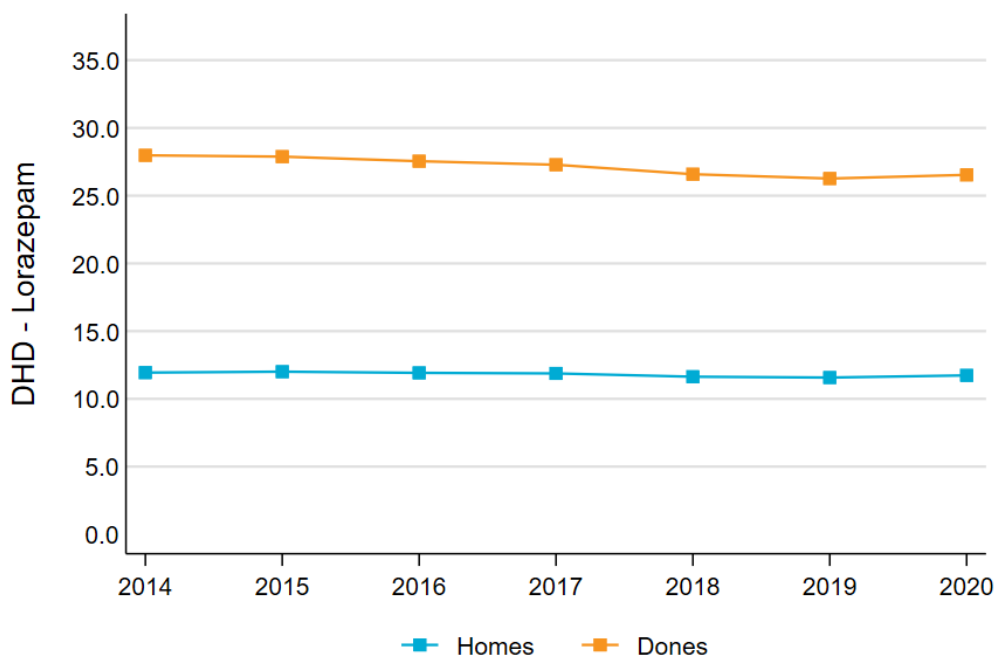

Figura 13. Dispensació de diazepam en funció del sexe i del grup d'edat per DHD. Any 2020

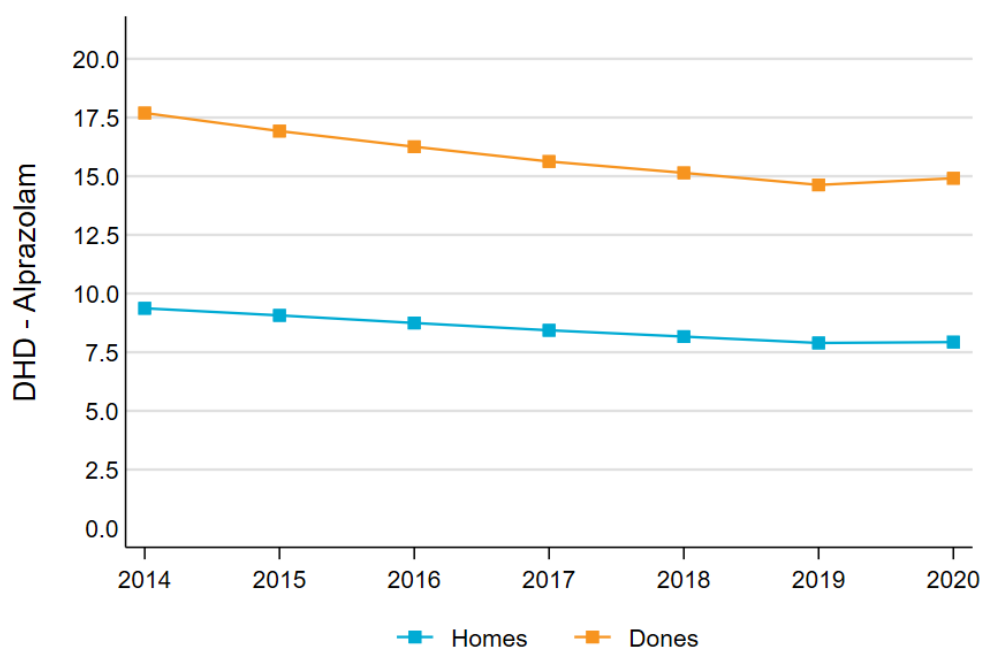
Tal com es pot veure a la figura 14, els valors del seu consum en funció del sexe en els darrers anys han disminuït lleugerament en el grup de les dones.

Figura 14. Evolució anual de la dispensació de lorazepam en funció del sexe per DHD

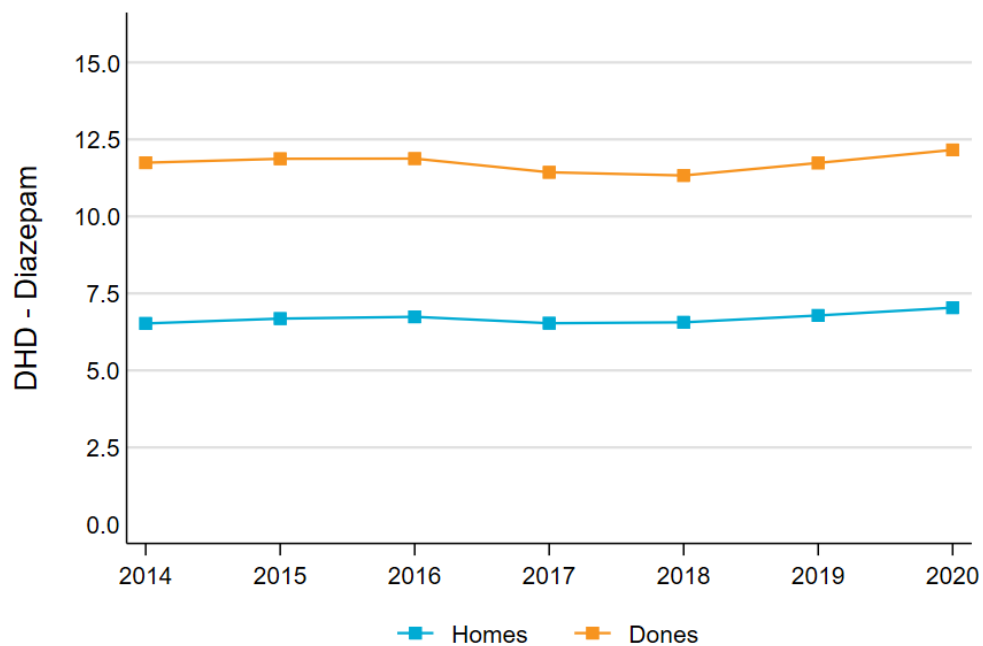
De la figura 15 es desprèn que els valors de consum d'alprazolam en funció del sexe han disminuït lleugerament des de l'any 2014 fins al 2019, tant pel que fa als homes com a les dones; en canvi, en el darrer any sembla que es trenca aquesta tendència.

Figura 15. Evolució anual de la dispensació d'alprazolam en funció del sexe per DHD

Respecte al diazepam (figura 16), els valors del seu consum en funció del sexe es mostren força estables, excepte en els darrers dos anys en què n'hi ha un lleuger increment.

Figura 16. Evolució anual de la dispensació de diazepam en funció del sexe per DHD

Consum de fàrmacs hipnòtics

4

Els fàrmacs hipnòtics són substàncies psicotròpiques, amb acció depressora del sistema nerviós central, que es caracteritzen per generar efectes com la somnolència i col·laborar amb l'inici i el manteniment de la son.

En aquest apartat es mostren les dades de consum dels diferents fàrmacs hipnòtics que s'estan monitorant, com el lormetazepam i el zolpidem, entre d'altres, per analitzar les dades evolutives del seu consum al llarg dels anys i poder també analitzar-ne les diferències en funció del sexe i de l'edat.

4.1 Evolució del consum de fàrmacs hipnòtics (2014-2020)

A les taules 7 i 8 se'n mostren les dades amb el nombre de DDD i DHD consumides. En el període analitzat (2014-2020), s'observa que el consum d'hipnòtics es manté constant al llarg dels anys.

Taula 7. Dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús: hipnòtics per DDD dispensades

Fàrmacs	DDD 2014	DDD 2015	DDD 2016	DDD 2017	DDD 2018	DDD 2019	DDD 2020
Zolpidem	12.807.420	11.991.285	11.320.995	10.966.830	10.690.410	10.733.865	10.886.595
Triazolam	84.975	82.815	78.615	72.765	64.875	60.240	58.935
Lormetazepam	64.010.040	63.826.500	62.964.170	62.785.170	62.473.020	62.887.530	64.086.290
Zopiclona	637.980	595.230	566.340	559.290	552.240	562.350	580.620
Flurazepam	976.290	935.130	908.340	854.820	825.120	793.140	780.150
Midazolam	492.759	487.419	476.557	473.149	458.445	456.475	443.709
Loprazolam	957.150	859.590	771.660	709.620	672.030	573.000	542.850
Brotizolam	202.500	192.280	174.980	169.620	157.220	155.040	147.840
Quazepam	61.980	60.120	57.150	57.210	56.220	47.550	49.980
Clometiazol	634.115	651.137	664.366	665.057	664.950	659.916	639.517
Clonazepam	2.760.202	2.822.281	2.882.824	3.011.583	3.181.410	3.309.175	3.457.986
Fenobarbital	1.818.881	1.747.307	1.668.814	1.606.118	1.527.302	1.466.202	1.427.074

DDD: dosi diària definida.

Taula 8. Dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús: hipnòtics per DHD

Fàrmacs	DHD 2014	DHD 2015	DHD 2016	DHD 2017	DHD 2018	DHD 2019	DHD 2020
Zolpidem	4,643630	4,378176	4,133173	4,012406	3,895350	3,884557	3,896902
Triazolam	0,030810	0,030237	0,028701	0,026622	0,023639	0,021801	0,021096
Lormetazepam	23,208337	23,303896	22,987539	22,971051	22,763790	22,758826	22,939957
Zopiclona	0,231315	0,217326	0,207331	0,204626	0,201224	0,203513	0,207835
Flurazepam	0,353977	0,341428	0,332534	0,312751	0,300656	0,287035	0,279258
Midazolam	0,178661	0,177963	0,174463	0,173110	0,167047	0,165197	0,158828
Loprazolam	0,347037	0,313848	0,282497	0,259627	0,244873	0,207367	0,194315
Brotizolam	0,073421	0,070204	0,064058	0,062058	0,057287	0,056109	0,052920
Quazepam	0,022472	0,021951	0,020922	0,020931	0,020485	0,017208	0,017891
Clometiazol	0,229913	0,237739	0,243217	0,243323	0,242293	0,238822	0,228918
Clonazepam	1,000776	1,030452	1,055372	1,101840	1,159236	1,197581	1,237801
Fenobarbital	0,659478	0,637965	0,610935	0,587626	0,556515	0,530614	0,510827

DHD: dosi per habitant i dia.

Pel que fa a les dades de consum dels fàrmacs hipnòtics (figura 17), es pot veure que, en general, els valors de les DHD s'han mantingut estables, excepte en el cas del zolpidem, fenobarbital, flurazepam i loprazolam, el consum dels quals ha disminuït els darrers anys.

Figura 17. Evolució anual de la dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús: hipnòtics per DHD

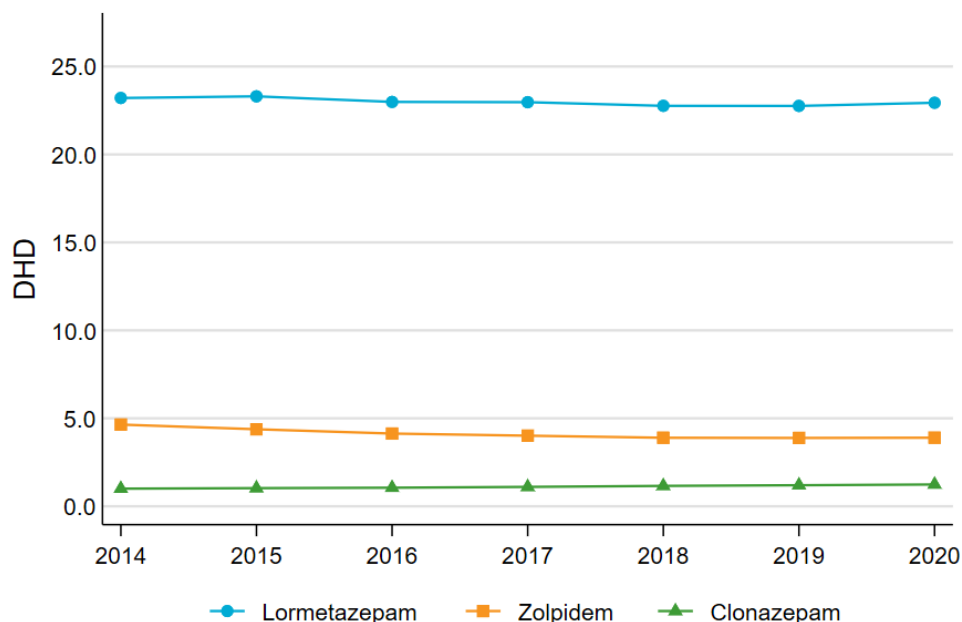
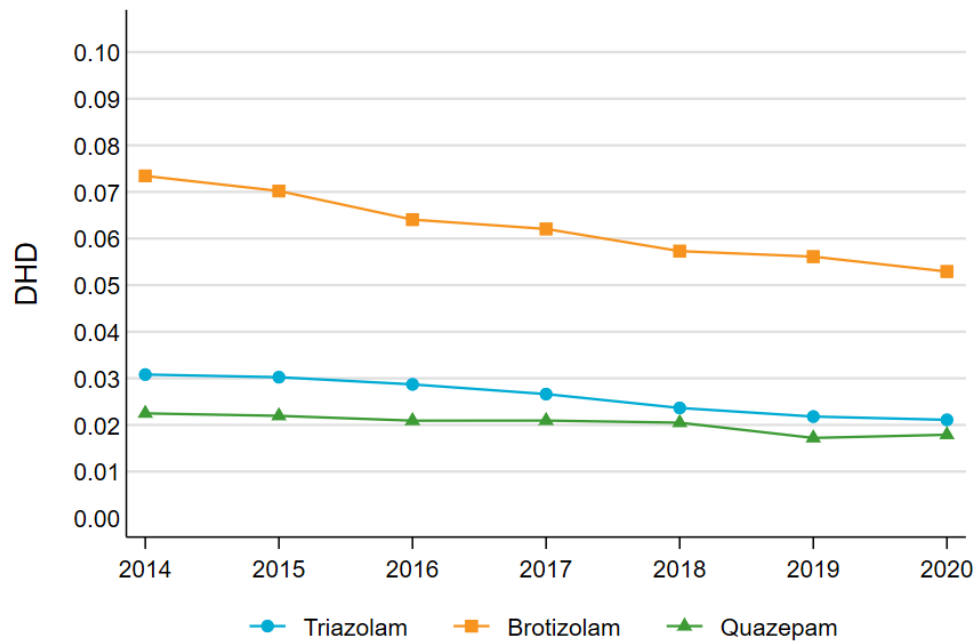
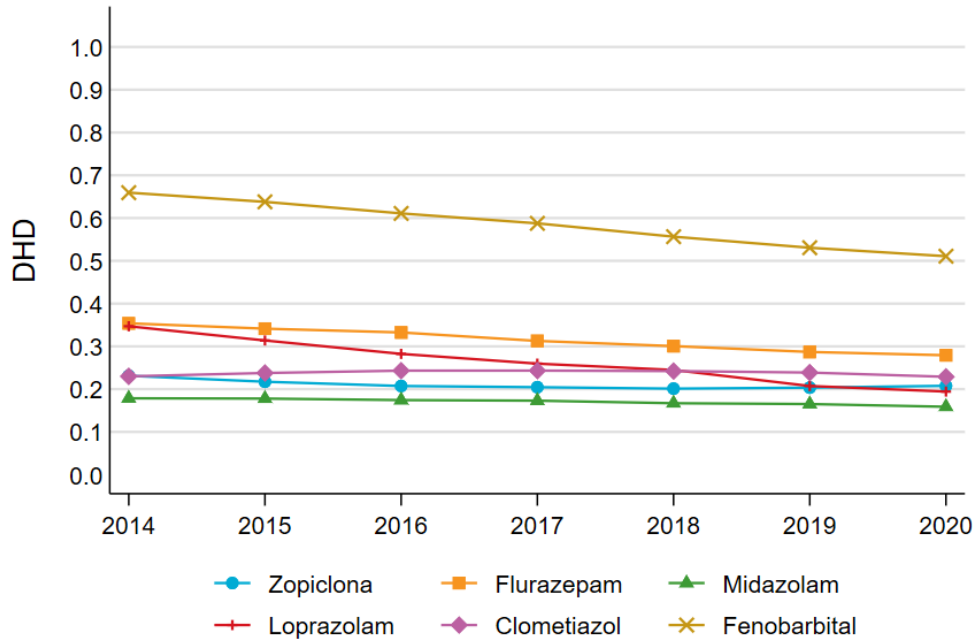

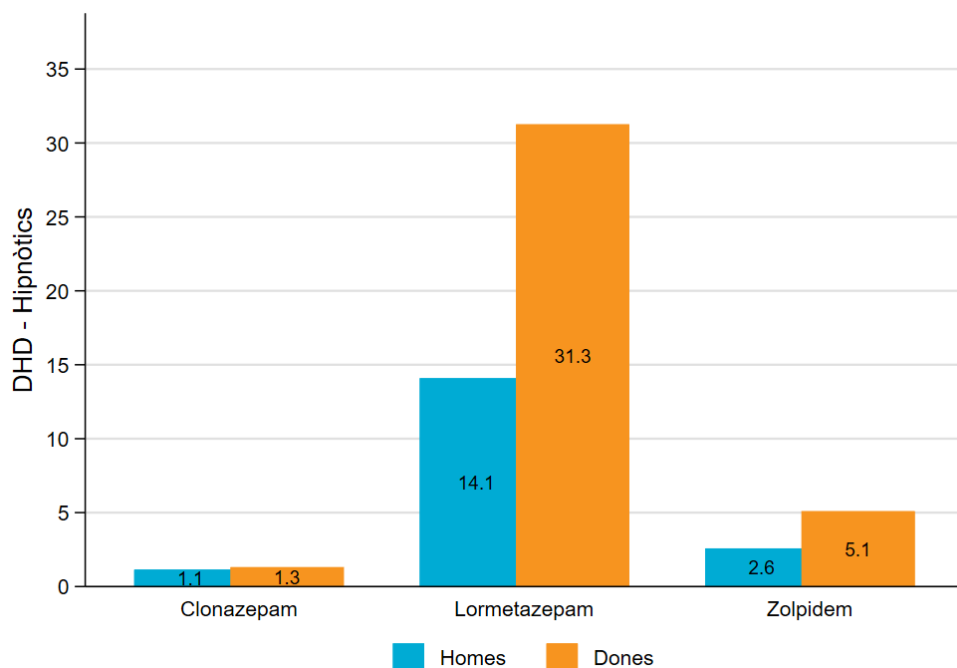
Figura 17 (cont.). Evolució anual de la dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús: hipnòtics per DHD

4.2 Consum de fàrmacs hipnòtics en funció del sexe

A la figura 18 s'analitza el consum d'aquests fàrmacs en funció del sexe i s'observa que el seu consum és molt més freqüent en el grup de les dones que en el dels homes. El lormetazepam és el fàrmac hipnòtic amb valors més elevats de DHD dels analitzats, i el grup de les dones en presenta valors més de dues vegades superiors als dels homes (31,3 vs. 14,1). En el cas del zolpidem, tot i que els valors de les DHD són menors que els del lormetazepam, també el consum en les dones duplica el dels homes (5,1 vs. 2,6). El clonazepam presenta poc consum en la població i una ràtio propera a 1 entre homes i dones (1,3 en dones respecte a 1,1 en homes).

Figura 18. Dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús en funció del sexe: hipnòtics per DHD. Any 2020

4.3 Consum de lormetazepam i zolpidem en funció del sexe i del grup d'edat

A continuació, es mostra el consum d'hipnòtics amb valors de DHD més elevats, en concret del lormetazepam i el zolpidem, en funció del sexe i del grup d'edat.

En el cas del lormetazepam (figura 19), s'observa que els valors de DHD són superiors en el cas de les dones per a tots els grups d'edat, i aquesta diferència és molt més acusada en els grups d'edat a partir dels 40 anys, en què la ràtio de consum de les dones respecte als homes és propera a 2. En el grup de 40 a 59 anys, els valors de DHD de les dones i dels homes són de 23,3 vs. 13,2; en el de 60 a 79 anys, de 71,5 vs. 33,9; i en el grup de 80 anys o més, de 119,1 vs. 66,8.

A l'analitzar el consum del zolpidem (figura 20), es pot veure que el grup de les dones presenta uns valors de consum més elevats que el dels homes a totes les franges d'edat. Els valors de les DHD en el grup de 40 a 59 anys són de 4,7 en dones i 2,7 en homes; en el de 60 a 79 anys, de 12,8 comparat amb 6,8; i en el grup de 80 anys o més, de 12,0 vs. 7,6.

Figura 19. Dispensació de lormetazepam en funció del sexe i del grup d'edat per DHD. Any 2020

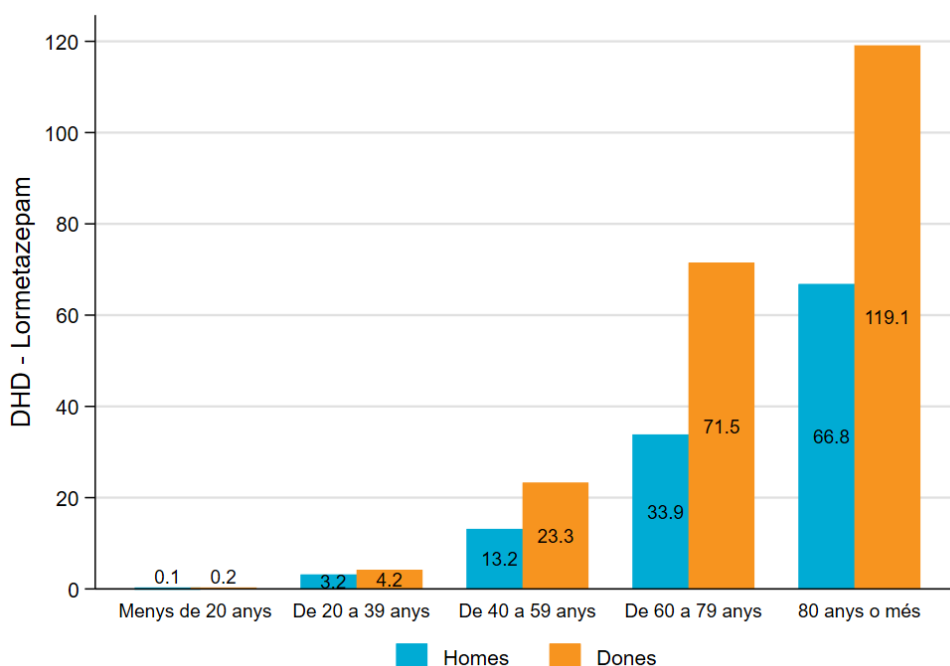
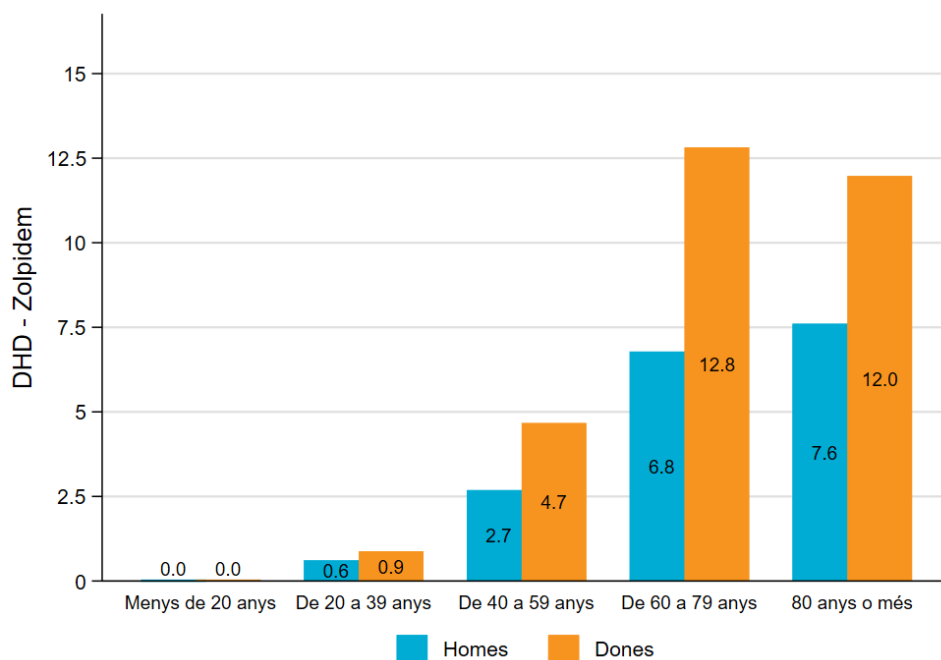
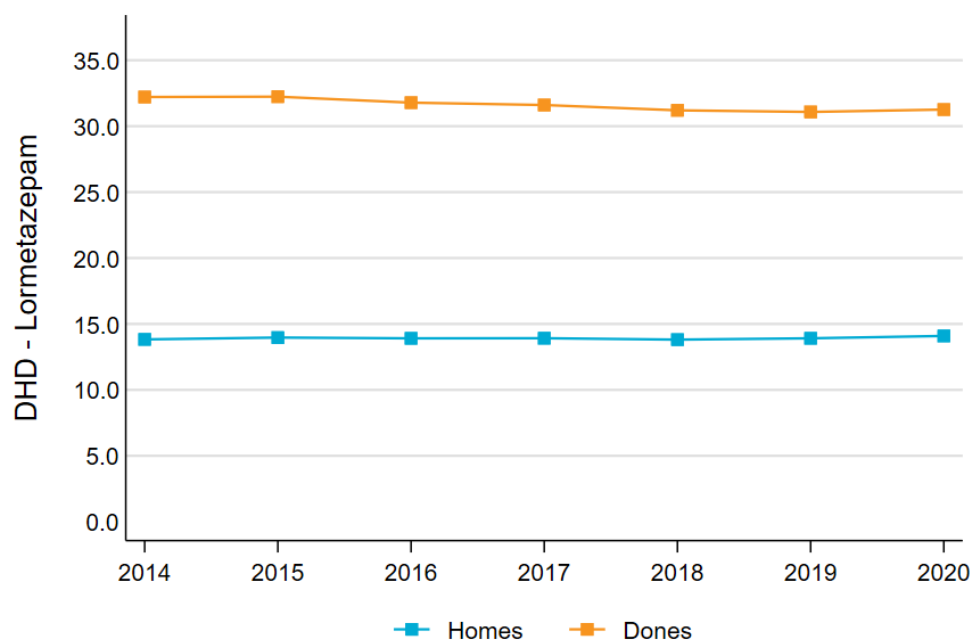

Figura 20. Dispensació de zolpidem en funció del sexe i del grup d'edat per DHD. Any 2020

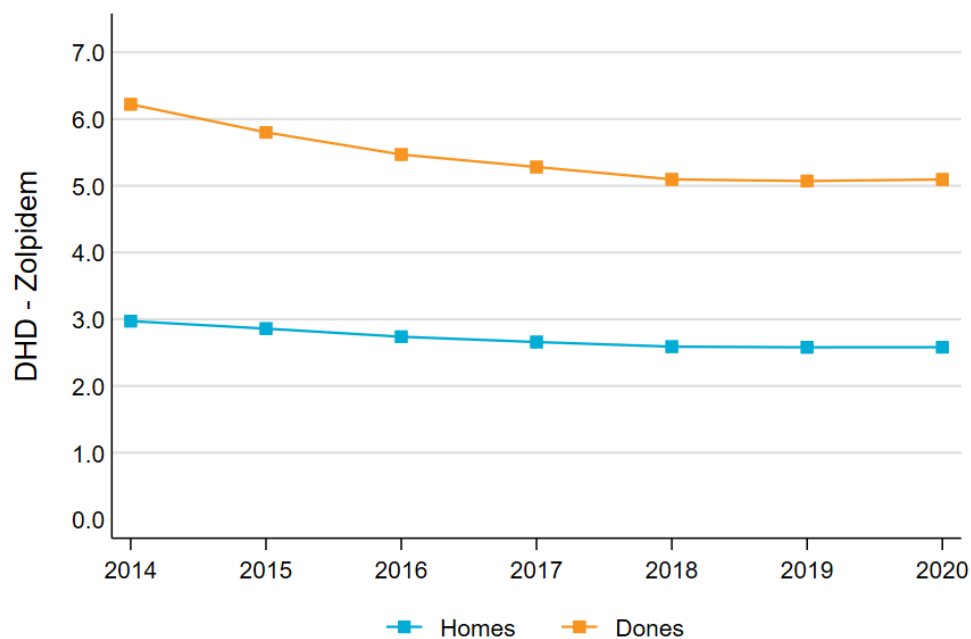
Tal com es mostra a la figura 21, durant els darrers anys el consum de lormetazepam ha disminuït lleugerament en el cas de les dones.

Figura 21. Evolució anual de la dispensació de lormetazepam en funció del sexe per DHD

Pel que fa l'evolució del consum de zolpidem, a la figura 22 s'observa que tant al grup dels homes com al de les dones n'ha disminuït el consum, amb una tendència a l'estabilització els darrers dos anys.

Figura 22. Evolució anual de la dispensació de zolpidem en funció del sexe per DHD

Consum de fàrmacs antidepressius

5

Els antidepressius constitueixen el grup de fàrmacs analitzat que presenta un consum més elevat a la població. Els fàrmacs antidepressius s'utilitzen per tractar els trastorns depressius majors (depressió moderada o greu), trastorns d'ansietat greu o atacs de pànic, trastorn obsessivocompulsiu, dolor crònic, trastorn de la conducta alimentària, trastorn per estrès posttraumàtic i alteracions del control dels impulsos.

En aquest apartat es mostren les dades de consum dels diferents fàrmacs antidepressius que s'estan monitorant, com la sertralina, citalopram, venlafaxina i paroxetina, entre d'altres, per analitzar les dades evolutives del seu consum al llarg dels anys i poder també analitzar-ne les diferències en funció del sexe i de l'edat.

5.1 Evolució del consum de fàrmacs antidepressius (2014-2020)

A les taules 9 i 10 se'n mostra el nombre de DDD i DHD dispensades des de l'any 2014 fins a l'any 2020. El seu consum ha anat augmentant al llarg dels anys, amb un increment del valor de la DHD del 10,4%, i un consum de 72,1 DHD l'any 2014 i de 79,6 l'any 2020.

Taula 9. Dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús: antidepressius per DDD dispensades

Fàrmacs	DDD 2014	DDD 2015	DDD 2016	DDD 2017	DDD 2018	DDD 2019	DDD 2020
Trazodona	5.158.270	5.479.700	5.794.380	6.208.550	6.515.760	7.076.150	7.476.020
Mirtazapina	9.028.296	9.529.755	9.953.841	10.296.030	10.815.885	11.695.995	12.381.675
Citalopram	34.228.481	33.950.644	32.846.968	32.608.688	32.578.910	32.959.276	33.449.213
Escitalopram	22.326.636	19.103.563	17.384.722	16.766.164	16.626.064	17.015.584	17.438.938
Fluoxetina	21.674.248	21.395.792	21.000.110	20.688.398	20.571.750	21.053.022	21.400.434
Sertralina	32.391.180	35.668.500	39.301.326	41.631.606	44.198.580	48.067.806	51.991.140
Paroxetina	30.315.545	29.720.971	28.712.412	27.990.638	27.078.321	26.692.572	26.243.100
Amitriptilina	4.026.753	4.105.669	4.165.368	4.285.952	4.409.884	4.684.922	4.922.726
Clomipramina	3.782.658	3.786.264	3.772.066	3.730.470	3.761.470	3.789.420	3.873.014
Imipramina	88.365	130.278	139.119	147.264	138.885	138.673	88.171
Duloxetina	10.224.939	10.579.426	10.943.821	11.260.792	11.890.781	12.665.944	13.312.751
Venlafaxina	25.507.174	25.977.785	26.359.699	26.615.355	27.243.926	28.468.193	29.673.259

DDD: dosi diària definida.

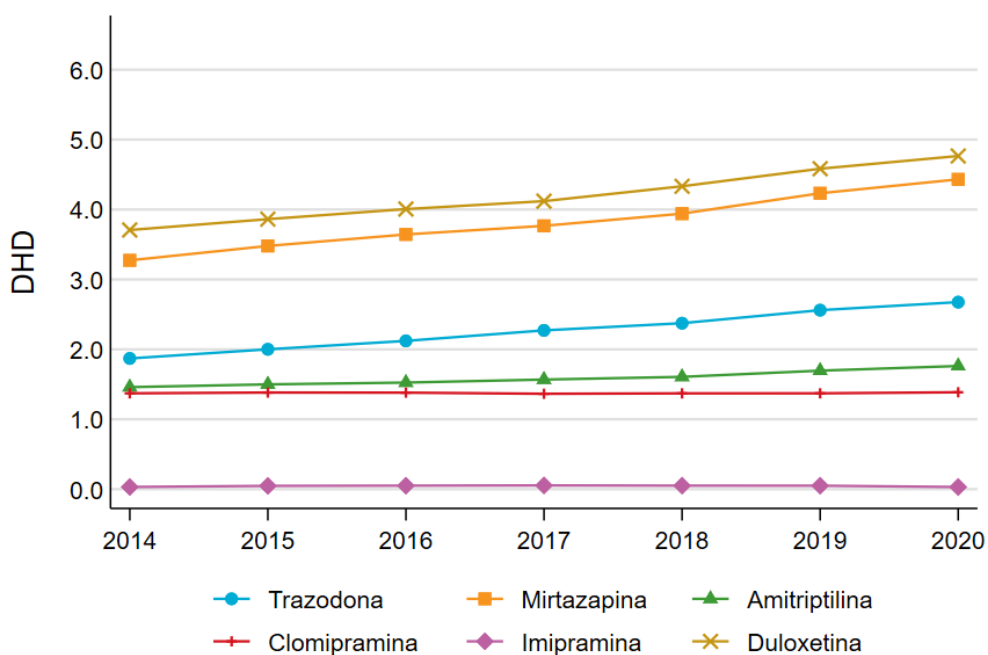
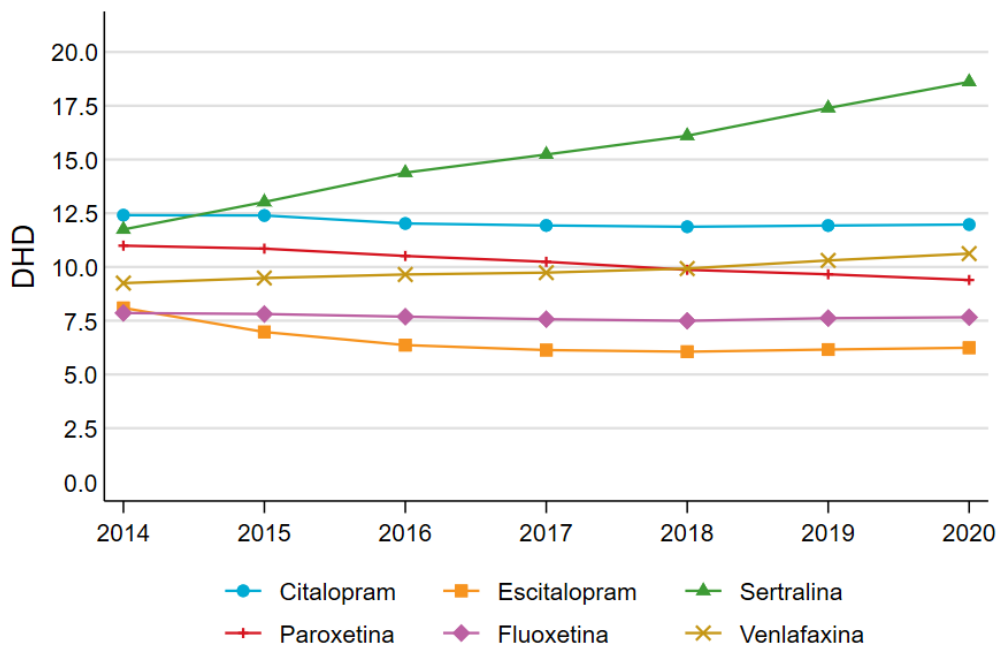
Taula 10. Dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús: antidepressius per DHD

Fàrmacs	DHD 2014	DHD 2015	DHD 2016	DHD 2017	DHD 2018	DHD 2019	DHD 2020
Trazodona	1,870251	2,000711	2,121261	2,271506	2,374199	2,560839	2,676073
Mirtazapina	3,273420	3,479439	3,643996	3,766982	3,941070	4,232749	4,432073
Citalopram	12,410337	12,395827	12,024929	11,930458	11,871036	11,927873	11,973287
Escitalopram	8,095044	6,974963	6,364363	6,134194	6,058171	6,157894	6,242341
Fluoxetina	7,858506	7,811886	7,687919	7,569212	7,495892	7,619032	7,660375
Sertralina	11,744180	13,023039	14,387801	15,231650	16,104988	17,395609	18,610447
Paroxetina	10,991610	10,851518	10,511311	10,240864	9,866743	9,659969	9,393828
Amitriptilina	1,459994	1,499034	1,524897	1,568090	1,606864	1,695461	1,762110
Clomipramina	1,371491	1,382415	1,380914	1,364858	1,370597	1,371381	1,386362
Imipramina	0,032039	0,047566	0,050930	0,053879	0,050607	0,050185	0,031561
Duloxetina	3,707291	3,862688	4,006418	4,119957	4,332738	4,583771	4,765355
Venlafaxina	9,248223	9,484832	9,650008	9,737692	9,927086	10,302562	10,621668

DHD: dosi per habitant i dia.

A la figura 23, es pot observar que només hi ha dos fàrmacs el consum dels quals disminueix al llarg dels anys, que són la paroxetina i l'escitalopram. N'hi ha d'altres, com el citalopram, fluoxetina, clomipramina i imipramina, que mantenen estables els valors de consum de les DHD. La resta de fàrmacs presenten un augment de consum, especialment en el cas de la sertralina, duloxetina i mirtazapina. És important de destacar, i de seguir-ho monitorant, l'augment de consum de la sertralina, que en el període de 2014-2020 ha augmentat un 58,5%, i presenta valors de la DHD d'11,7 l'any 2014 i de 18,6 l'any 2020.

Figura 23. Evolució anual de la dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús: antidepressius per DHD

5.2 Consum de fàrmacs antidepressius en funció del sexe

A l'igual que en la majoria de fàrmacs que s'han analitzat fins ara, són les dones les que fan un consum més elevat de fàrmacs antidepressius (figura 24). Com es pot observar, en la majoria dels casos la ràtio del consum en el grup de les dones respecte dels homes està situada entre 2 i 4, excepte en el cas de la clomipramina, que és propera a 1,3. En el cas de la sertralina i el citalopram, la ràtio és propera a 2,5 (25,8 en dones respecte a 11,0 en homes, i 17,1 en dones respecte a 6,6 en homes, respectivament); i, en el cas de la duloxetina, el consum en el grup de les dones quadruplica el dels homes (7,5 vs. 1,9).

Figura 24. Dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús en funció del sexe: antidepressius per DHD. Any 2020

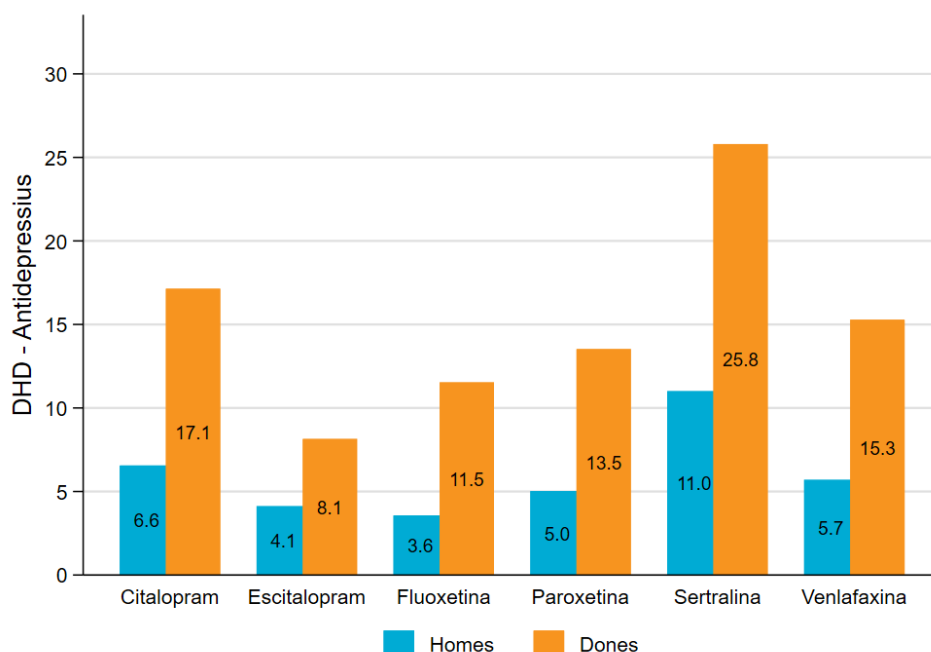
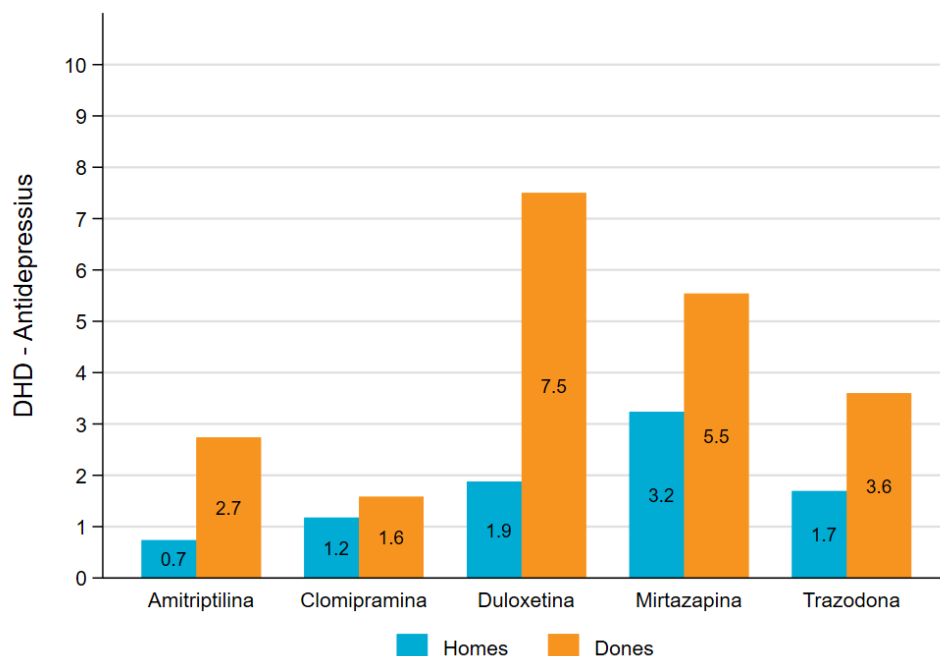

Figura 24 (cont.). Dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús en funció del sexe: antidepressius per DHD. Any 2020

5.3 Consum de sertralina, citalopram, venlafaxina i duloxetina en funció del sexe i del grup d'edat

Quan es tenen en compte el sexe i l'edat de les persones per monitorar-ne el consum, s'observa pel que fa a tots aquests fàrmacs que el consum és més elevat en el cas de les dones en tots els grups d'edat. Tant respecte a la sertralina com al citalopram (figura 25 i 26), el consum augmenta a mesura que augmenta l'edat i és el grup de més grans de 80 anys el que presenta valors més elevats de DHD (107,9 en dones i 50,8 en homes, quant a la sertralina; i 59,5 en dones i 27,2 en homes, quant al citalopram). En canvi, en el cas de la venlafaxina i duloxetina, (figura 27 i 28), el grup que en fa un consum més elevat és el de 60 a 79 anys, i el valor de la DHD és de 33,7 en dones i d'11,6 en homes, respecte a la venlafaxina; i del 17,1 en dones i del 4,2 en homes, respecte a la duloxetina.

Figura 25. Dispensació de sertralina en funció del sexe i del grup d'edat per DHD. Any 2020

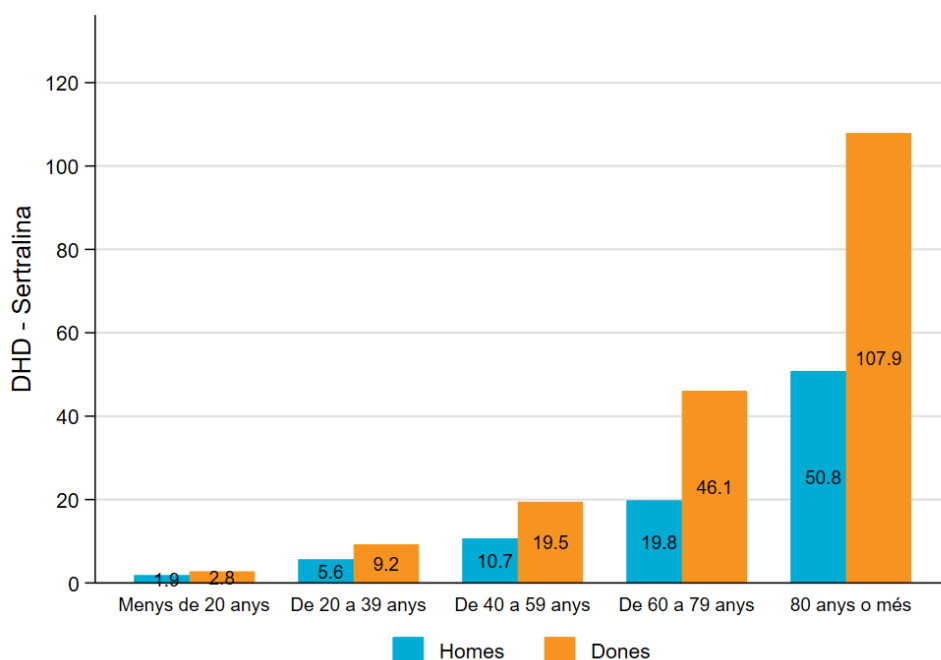

Figura 26. Dispensació de citalopram en funció del sexe i del grup d'edat per DHD. Any 2020

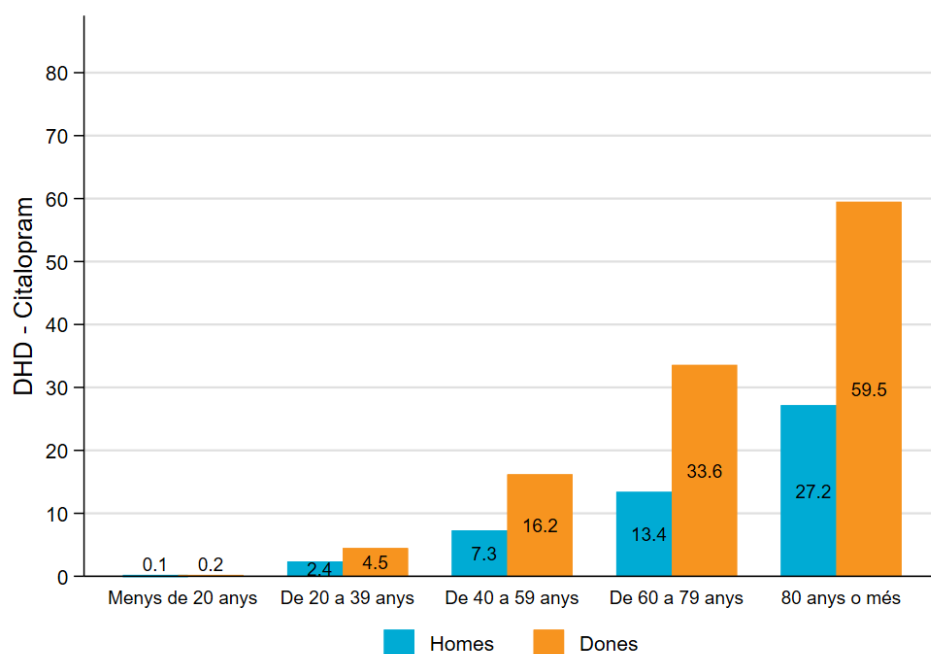

Figura 27. Dispensació de venlaxafina en funció del sexe i del grup d'edat per DHD. Any 2020

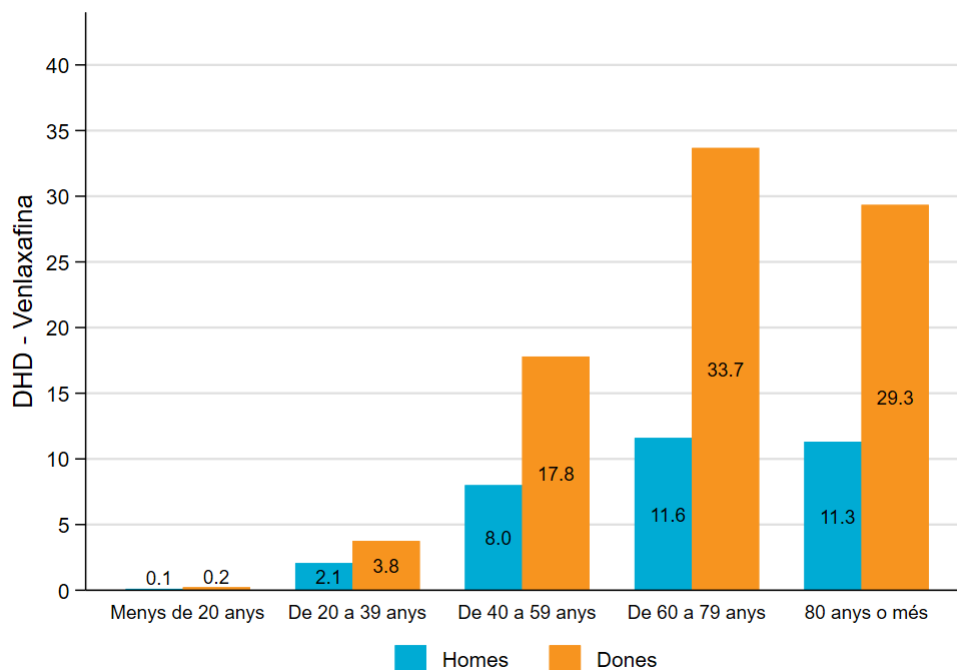
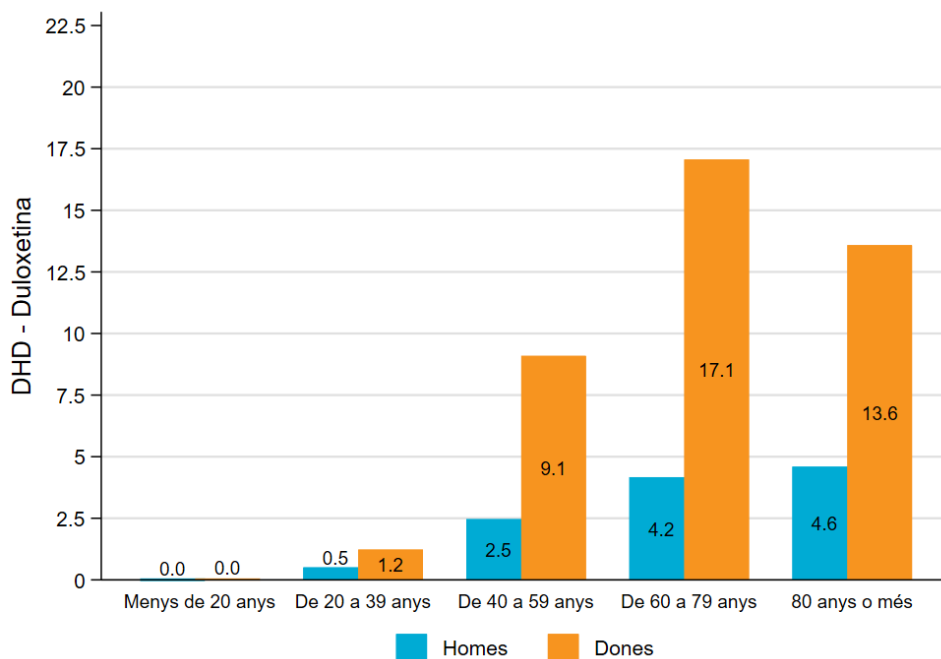

Figura 28. Dispensació de duloxetina en funció del sexe i del grup d'edat per DHD. Any 2020

A la figura 29 es mostra l'evolució del consum de la sertralina en funció del sexe. Tal com s'ha comentat abans, se'n pot veure un augment bastant acusat del consum, i aquest és més elevat en el grup de les dones. En el cas del citalopram (figura 30), tant per als homes com per a les dones els valors de DHD són estables en el període analitzat. A l'evolució del consum de la venlafaxina i duloxetina (figura 31 i 32) s'observa que en els homes el consum es manté estable i les dones en fan un augment del consum al llarg dels anys.

Figura 29. Evolució anual de la dispensació de sertralina en funció del sexe per DHD

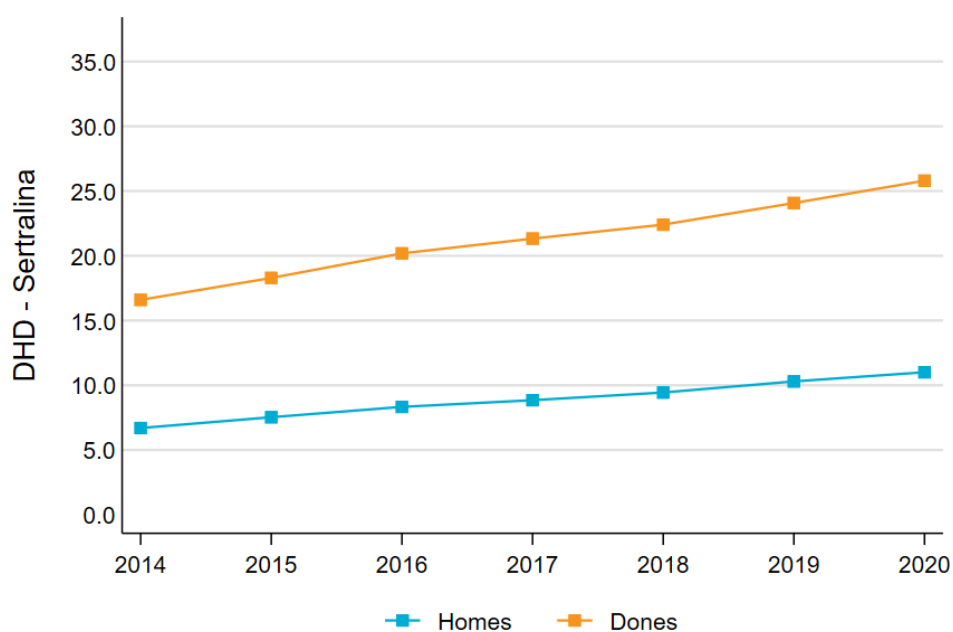

Figura 30. Evolució anual de la dispensació de citalopram en funció del sexe per DHD

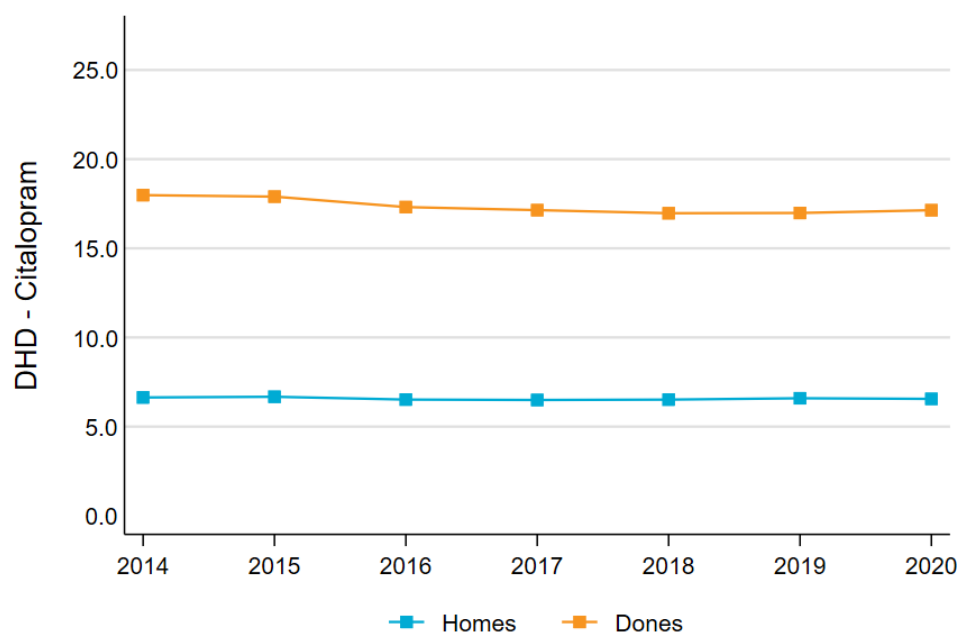

Figura 31. Evolució anual de la dispensació de venlafaxina en funció del sexe per DHD

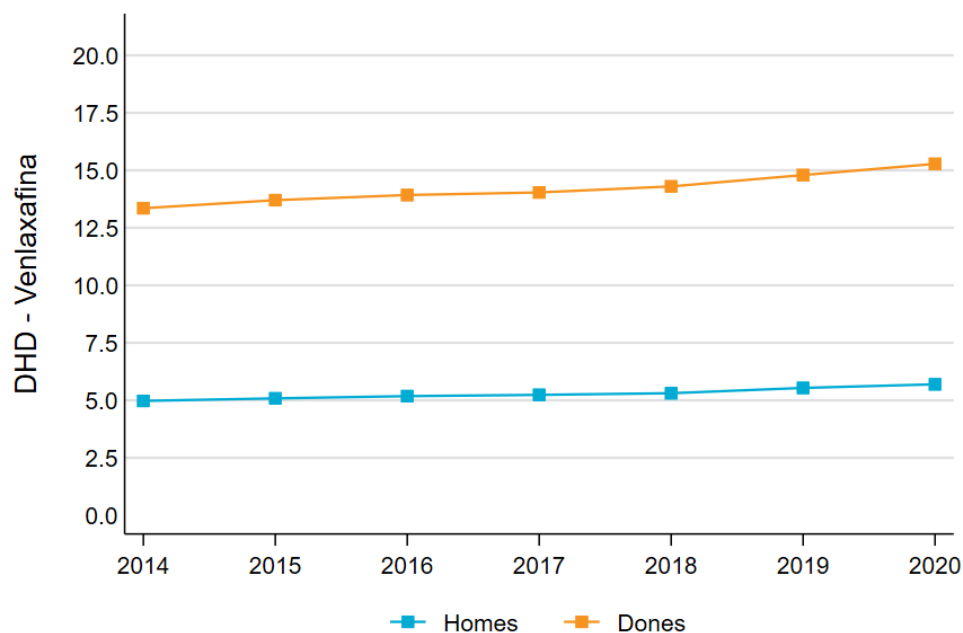
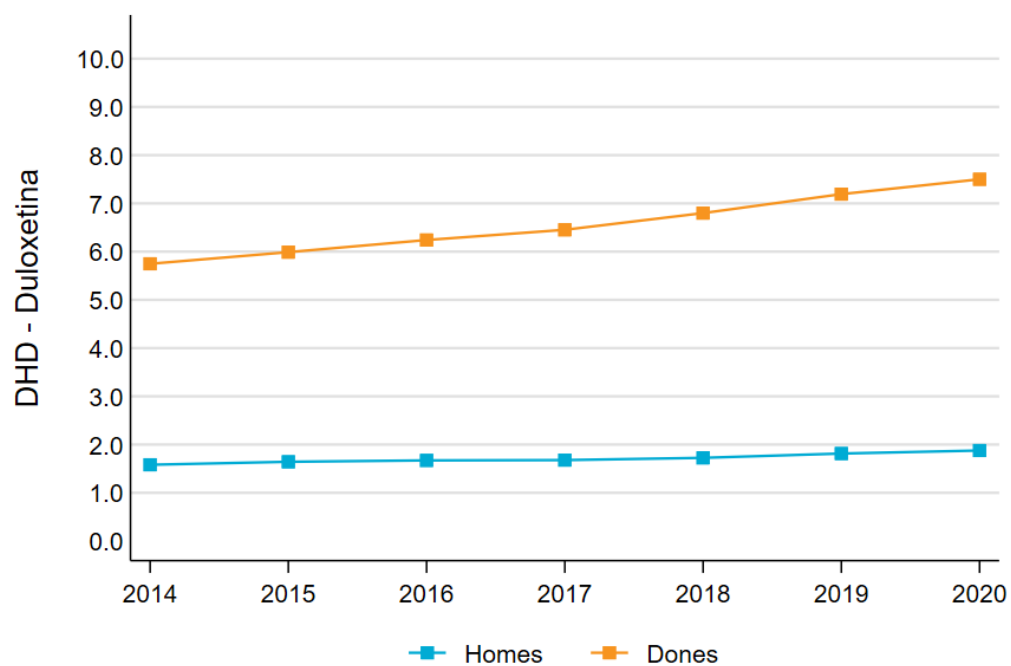

Figura 32. Evolució anual de la dispensació de duloxetina en funció del sexe per DHD

Consum de fàrmacs analgèsics usats per al dolor neuropàtic i l'epilèpsia

6

En aquest apartat s'analitza el consum de fàrmacs analgèsics usats per al dolor neuropàtic i l'epilèpsia.

S'han monitorat la pregabalina, gabapentina i baclofèn, per analitzar-ne l'evolució del consum i avaluar-ne les diferències en el consum en funció del sexe i de l'edat.

6.1 Evolució del consum de fàrmacs analgèsics usats per al dolor neuropàtic i l'epilèpsia (2014-2020)

Tot seguit, a les taules 11 i 12, se'n mostra el nombre de DDD i DHD dispensades des de l'any 2014 fins a l'any 2020. El seu consum ha anat augmentant de manera sostinguda al llarg dels anys, concretament el 18,9% en tot el període analitzat, amb un valor de DHD l'any 2014 de 6,3 i de 7,5 l'any 2020.

Taula 11. Dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús: analgèsics usats per al dolor neuropàtic i l'epilèpsia per DDD dispensades

Fàrmacs	DDD 2014	DDD 2015	DDD 2016	DDD 2017	DDD 2018	DDD 2019	DDD 2020
Pregabalina	9.810.640	10.134.917	10.492.235	10.863.361	11.193.751	11.784.122	12.352.693
Gabapentina	6.545.743	6.741.848	6.836.685	6.936.627	7.014.447	7.232.805	7.383.957
Baclofèn	985.512	1.033.224	1.067.250	1.087.227	1.116.873	1.135.575	1.168.083

DDD: dosi diària definida.

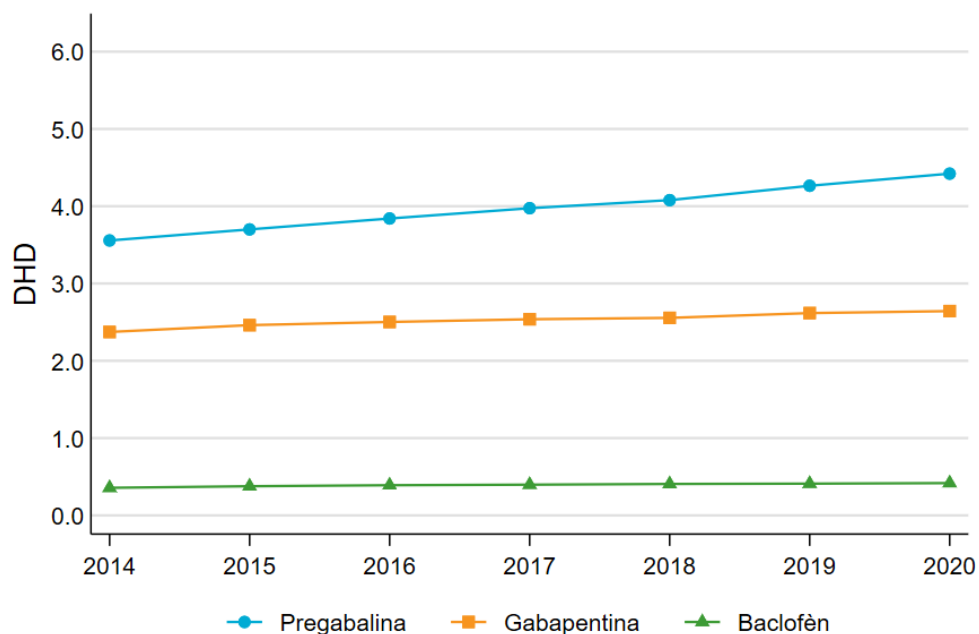
Taula 12. Dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús: analgèsics usats per al dolor neuropàtic i l'epilèpsia per DHD

Fàrmacs	DHD 2014	DHD 2015	DHD 2016	DHD 2017	DHD 2018	DHD 2019	DHD 2020
Pregabalina	3,557077	3,700392	3,841097	3,974550	4,078756	4,264642	4,421698
Gabapentina	2,373312	2,461538	2,502838	2,537886	2,555910	2,617532	2,643118
Baclofèn	0,357320	0,377244	0,390709	0,397781	0,406964	0,410962	0,418120

DHD: dosi per habitant i dia.

Per que fa a l'evolució del consum d'aquests fàrmacs, a la figura 33 es pot observar que augmenten els valors de la DHD en els tres fàrmacs monitorats, i la pregabalina és la que presenta més increment entre l'any 2014 i el 2020, del 24,2% (3,6% l'any 2014 i 4,4% el 2020).

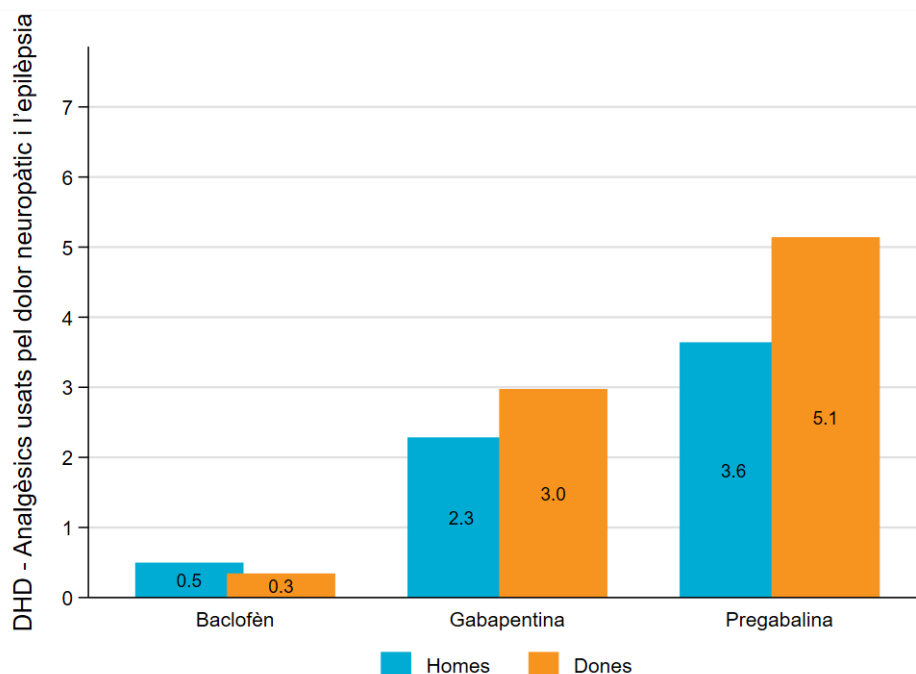
Figura 33. Evolució anual de la dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús: analgèsics usats per al dolor neuropàtic i l'epilèpsia per DHD

6.2 Consum d'analgèsics usats per al dolor neuropàtic i l'epilèpsia en funció del sexe

Tant el consum de pregabalina com de gabapentina és una mica superior en el grup de les dones (figura 34), amb una ràtio aproximada d'1,4, amb valors de DHD de 5,1 en les dones i 3,6 en homes, en el cas de la pregabalina, i de 3,0 i 2,3, en el de la gabapentina. En canvi, el consum de baclofèn és lleugerament superior en el grup dels homes (0,5 en dones vs. 0,3 en homes).

Figura 34. Dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús en funció del sexe: analgèsics usats per al dolor neuropàtic i l'epilèpsia per DHD. Any 2020

6.3 Consum de pregabalina i gabapentina en funció del sexe i del grup d'edat

A l'analitzar el consum dels fàrmacs analgèsics per al dolor neuropàtic i l'epilèpsia en funció del sexe i de l'edat, s'observa que tant pel que fa a la pregabalina com a la gabapentina (figura 35 i 36), són les dones les que en presenten valors més elevats de consum, excepte en el grup de 20 a 39 anys; i en el cas de la pregabalina, la diferència de consum entre ambdós sexes és més elevada a mesura que augmenta l'edat de les persones. El grup que en fa més consum és el de 80 anys o més, amb uns valors de DHD de 13,5 en les dones, i 10,1, en homes, en el cas de la pregabalina; i de 10,4 i 8,7, quant a la gabapentina.

Figura 35. Dispensació de pregabalina en funció del sexe i del grup d'edat per DHD. Any 2020

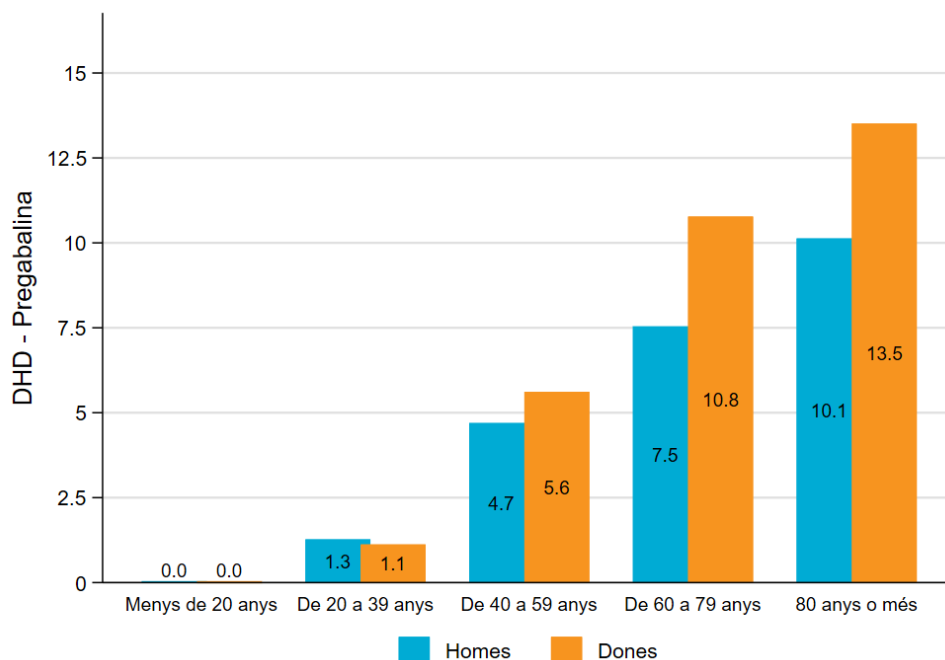
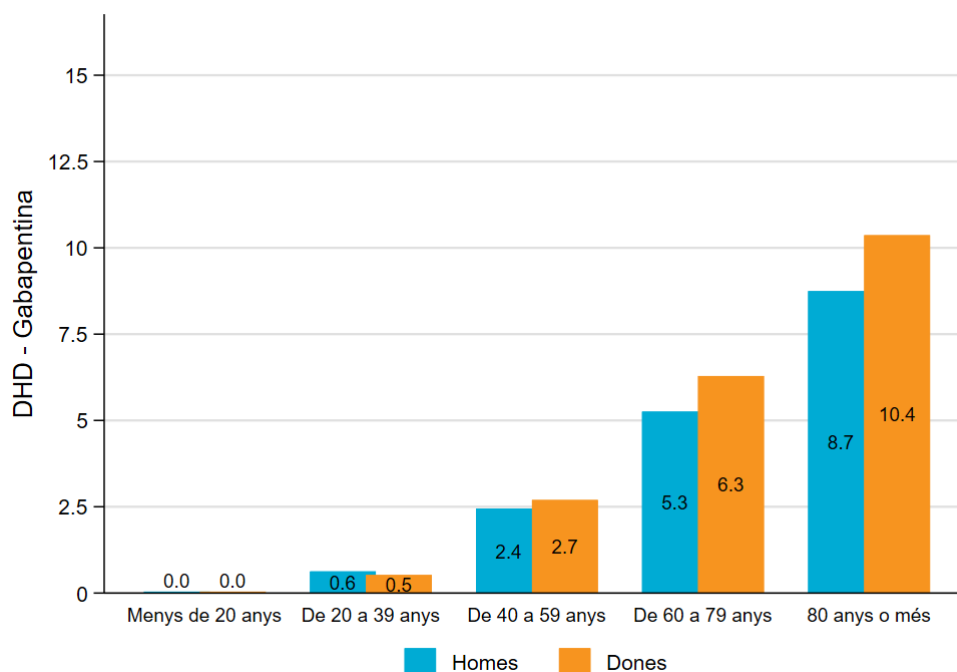

Figura 35. Dispensació de gabapentina en funció del sexe i del grup d'edat per DHD. Any 2020

Pel que fa a l'evolució del consum d'aquests fàrmacs, a les figures 37 i 38 s'observa un augment constant en els valors de les DHD, que presenta la mateixa intensitat en el grup dels homes i el de les dones.

Figura 37. Evolució anual de la dispensació de pregabalina en funció del sexe per DHD

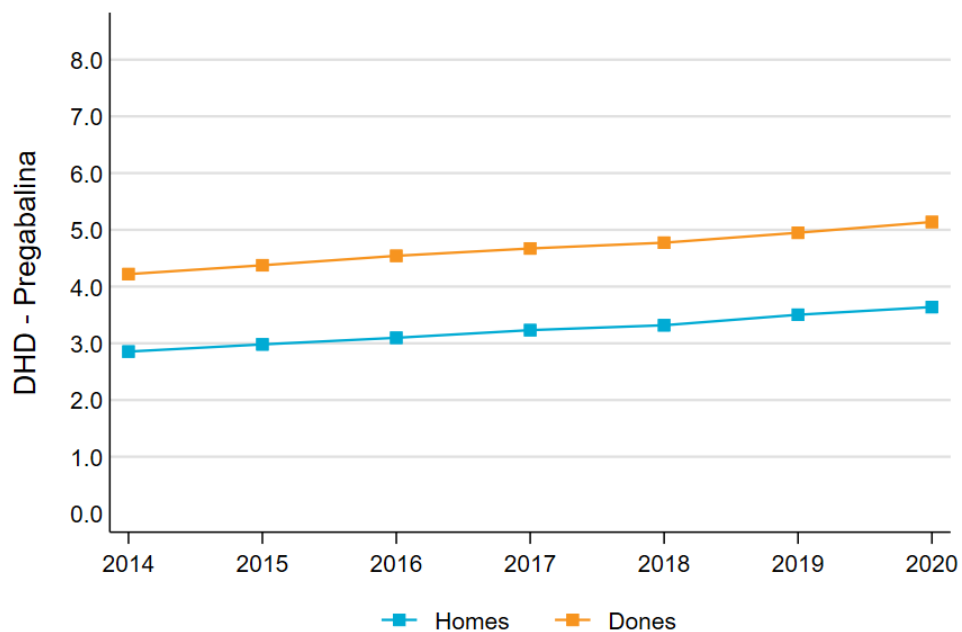
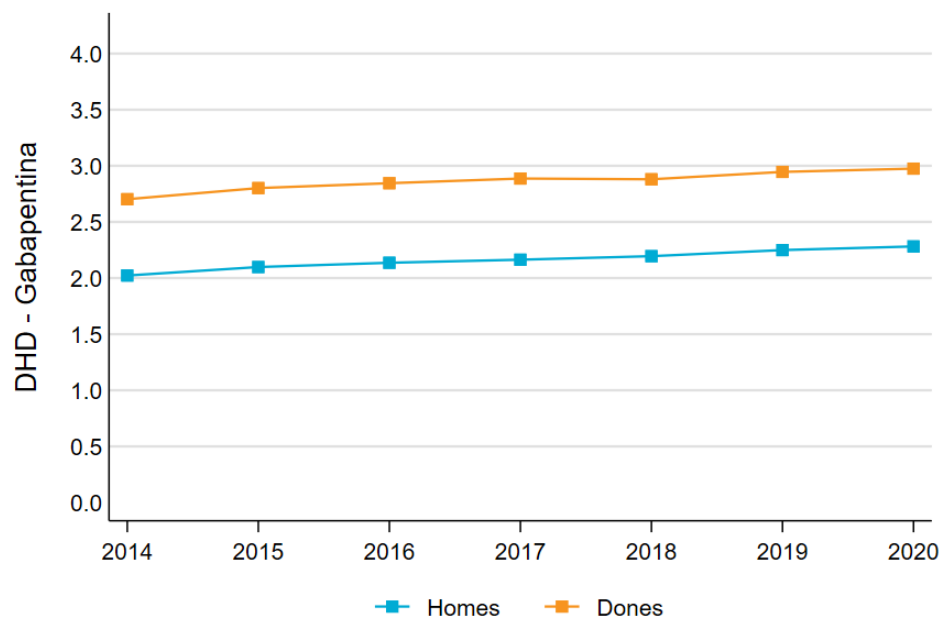

Figura 38. Evolució anual de la dispensació de gabapentina en funció del sexe per DHD

Consum de fàrmacs estimulants del sistema nerviós central

7

En aquest darrer apartat es mostren les dades de consum de fàrmacs estimulants del sistema nerviós central, que són el tractament més usat i eficaç per als símptomes del trastorn per dèficit d'atenció/hiperactivitat (TDAH). Els fàrmacs que es presenten són el metilfenidat, lisdexanfetamina, modafenil i atomoxetina, per tal d'observar-ne l'evolució del consum al llarg dels anys i avaluar-ne les diferències en funció del sexe i de l'edat.

7.1 Evolució del consum de fàrmacs estimulants del sistema nerviós central (2014-2020)

A les taules 13 i 14 se'n mostra el nombre de DDD i DHD dispensades des de l'any 2014 fins a l'any 2020. En el període analitzat, el seu consum s'ha mantingut estable i l'any 2020 ha disminuït lleugerament.

Taula 13. Dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús: analgèsics usats per al dolor neuropàtic i l'epilèpsia per DDD dispensades

Fàrmacs	DDD 2014	DDD 2015	DDD 2016	DDD 2017	DDD 2018	DDD 2019	DDD 2020
Metilfenidat	8.201.991	7.731.006	7.354.032	7.105.162	7.029.011	7.080.529	6.839.744
Modafinil	67.410	69.050	68.630	69.510	73.480	74.490	72.160
Lisdexamfetamina	182.410	695.910	971.080	1.121.530	1.267.360	1.366.150	1.349.490
Atomoxetina	339.297	359.955	358.549	337.370	312.095	301.051	294.264

DDD: dosi diària definida.

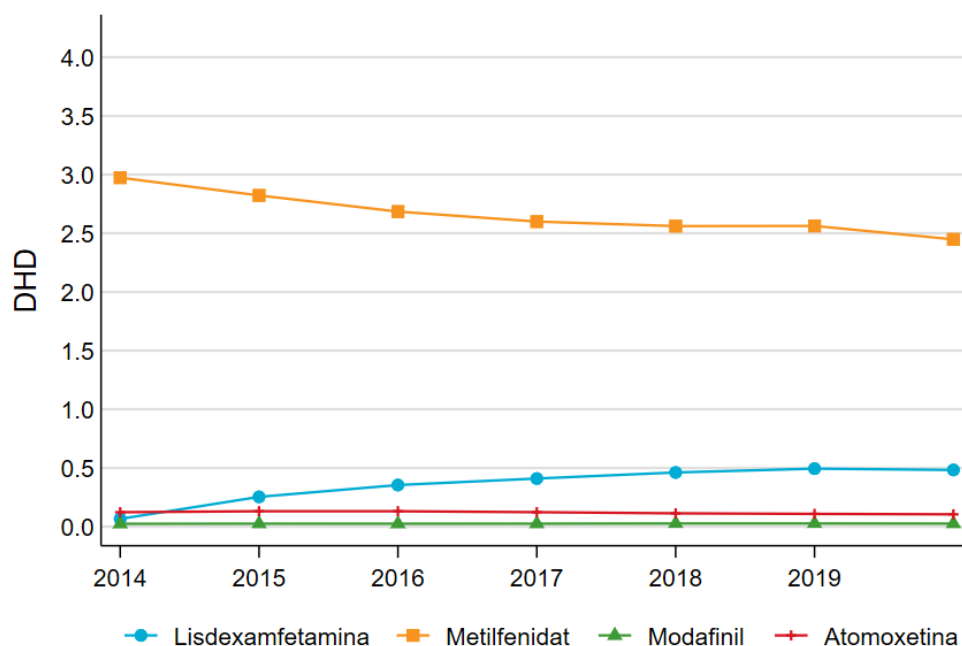
Taula 14. Dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús: estimulants del sistema nerviós central per DHD

Fàrmacs	DHD 2014	DHD 2015	DHD 2016	DHD 2017	DHD 2018	DHD 2019	DHD 2020
Metilfenidat	2,973824	2,822692	2,684878	2,599548	2,561217	2,562424	2,448315
Modafinil	0,024441	0,025211	0,025056	0,025431	0,026774	0,026958	0,025830
Lisdexamfetamina	0,066137	0,254086	0,354531	0,410331	0,461798	0,494406	0,483056
Atomoxetina	0,123020	0,131424	0,131261	0,123433	0,113721	0,108950	0,105333

DHD: dosi per habitant i dia.

Respecte a l'evolució del consum dels fàrmacs estimulants del sistema nerviós central analitzats, a la figura 39 es pot observar que els valors de les DHD del metilfenidat han anat disminuint al llarg d'aquest període i que han augmentat els valors de la lisdexamfetamina. El valors del modafinil i atomoxetina es mantenen estables al llarg dels anys.

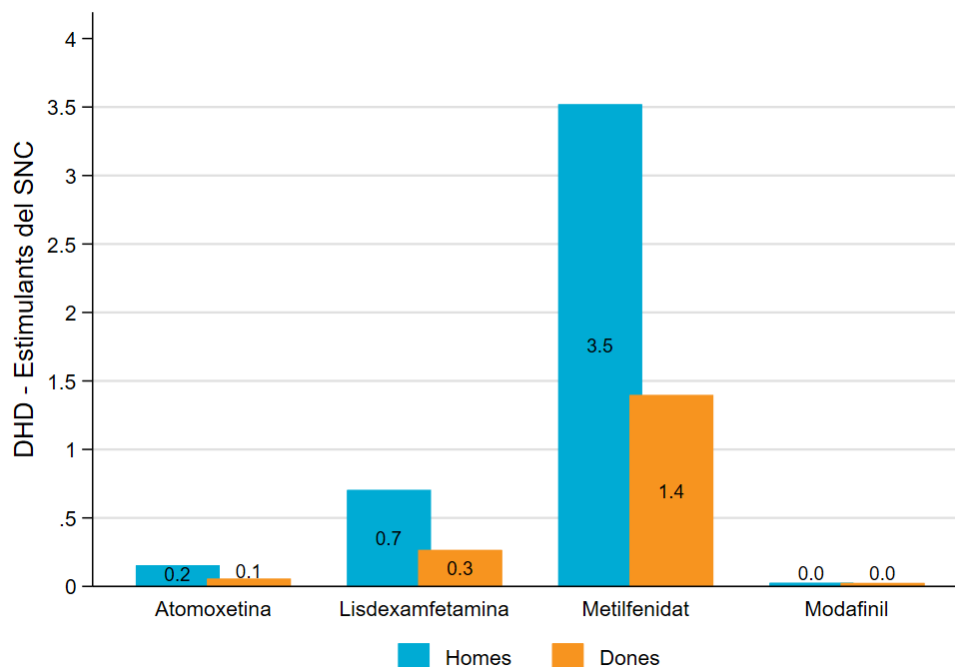
Figura 39. Evolució anual de la dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús: estimulants del sistema nerviós central per DHD

7.2 Consum de fàrmacs estimulants del sistema nerviós central en funció del sexe

El consum d'estimulants del sistema nerviós central és més elevat en el grup dels homes que en el de les dones (figura 40). El metilfenidat és el fàrmac més consumit i el valor de la DHD dels homes és més del doble que el de les dones (3,5 respecte a 1,4). En el cas de la lisdexamfetamina, la DHD dels homes també és més de dos cops superior que la de les dones (0,7 vs. 0,3), però amb valors inferiors al del metilfenidat. El consum de l'atomoxetina i del modafinil és molt baix en ambdós sexes.

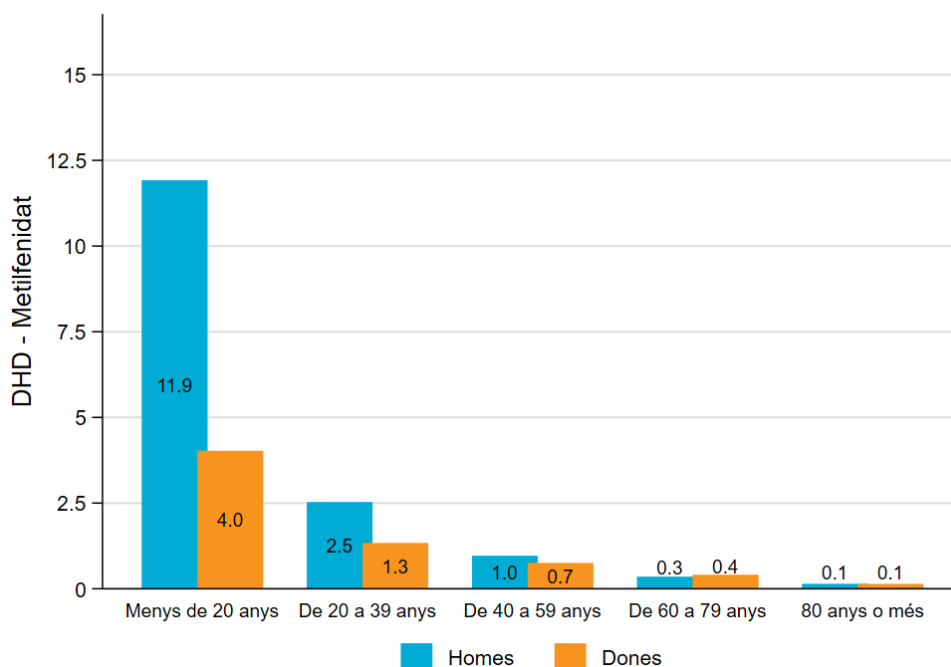
Figura 40. Dispensació de fàrmacs amb potencial d'abús en funció del sexe: estimulants del sistema nerviós central per DHD. Any 2020

7.3 Consum de metilfenidat en funció del sexe i del grup d'edat

Finalment, es presenten els valors de la DHD del metilfenidat en funció del sexe i del grup d'edat. A la figura 41, s'observa que el seu consum és molt més elevat en el grup de les persones de menys edat i el consum disminueix a mesura que augmenta l'edat, amb valors força més alts en el cas dels homes. El grup d'edat que en fa més consum és el de les persones de menys de 20 anys (11,9 en homes vs. 4,0 en dones), seguit del grup de 20 a 39 anys (2,5 en homes vs. 1,3 en dones) i del de 40 a 59 anys (1,0 vs. 0,7).

Figura 41. Dispensació de metilfenidat en funció del sexe i del grup d'edat per DHD. Any 2020

S'observa un lleuger decrement del consum de metilfenidat al llarg dels anys, i aquest és una mica més acusat en el cas dels homes (figura 42).

Figura 42. Evolució anual de la dispensació de metilfenidat en funció del sexe per DHD

